www.svoboda-online.com

UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY

Published and distributed under permit (No. 281), authorized by Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President: ALEXANDER SULLOWAY, Postmaster General.

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, мані-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
„SVOBODA"
("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

ОКРЕМЕ ЧИСЛО 4 ЦЕНТИ Урядовий орґан Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association. SINGLE COPY 4 CENTS

РІК XXVII ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., ЧЕТВЕР, 25-го ГРУДНЯ 1919. Ч. 153. VOL. XXVII. JERSEY CITY, N. J. THURSDAY, DECEMBER 25, 1919. No. 153.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

ЗАПЕРЕЧЕНЄ ВІСТИ ПРО УТЕЧУ ПЕТЛЮРИ.

Вашінґтон, Д. К., 22. грудня 1919.

До Хвальної Редакції
Часописи „Свобода".

Вп. Добродії:

В Українській Дипльоматичній Місії в Вашінґтоні сказано нам і есьмо уповажнені се оголосити, що вісти немовби Головний Отаман Петлюра утік до Польщі, суть цілком фальшиві. Отаман Петлюра був оден день в Варшаві, де відбув Конференцію з головою Української Дипльоматичної Місії в Варшаві Андрієм Левицьким і з Начальником Польської Республики Пілсудським і зараз після сего вернув ся на Україну, на фронт. Всі вісти про розбите української армії і розвязане Українського Уряду суть так само фальшиві і походять від ворожих Українській Народній Республиці сторін.

„Приятелі України".

БОЛЬШЕВИКИ ОКРУЖИЛИ АРМІЮ ПЕТЛЮРИ.

Війска Петлюри окружені військами большевицькими в околиці Бердичева.

ЛОНДОН, 23. грудня. — Большевицькі війска окружили війска генерала Петлюри, команданта протибольшевицьких війск на Україні, в околиці Бердичева в київській губернії, 24 миль на полудне від Житоміра, як се доносить бездротна телеграма з Москви.

УСПІХИ БОЛЬШЕВИКІВ НА УКРАЇНІ.

Заняли за три тижні 125.000 квадратових верств.

ЛОНДОН, 23. грудня. — Большевицький звіт з околиці Бахмута звучить:

„По завзятих боях з військами ген. Мамонтова і ген. Шкури наша кінкота відперла неприятеля назад на полудне і червоні війска обсадили місто Славяносербск.

„Від 30. падолиста до 20. грудня большевицькі війска здобули 125.000 квадратових верств території враз з містами Києвом, Харковом і Полтавою та 39 меншими містами, і взяли в полон 3.289 жовнірів і 89 офіцирів."

(Місцевість Бахмут лежить в північно-східній части Катеринославщини. На підставі урядових звітів про воєнні операції на Україні большевицькі війска заняли цілу чернигівську, полтавську і харківську губернію, західну часть Волині, північну часть Київщини і північно-східну часть Катеринославщини. В руках війск ген. Денікіна остає покищо часть київської, подільської, херсонської і катеринославської губерній. Ціла таврійська губернія (з Кримом) і часть херсонської губернії має находити ся в руках отамана Махна).

БОРОТЬБА В КИЇВЩИНІ І ХАРКІВЩИНІ.

Війска ген. Денікіна посувають ся знова на північний захід від Києва.

ЛОНДОН, 22. грудня. — Воєнне бюро одержало вісти з головної кватири ген. Денікіна, що в околиці Харкова і Києва відбувають ся завзяті бої. Добровольці ген. Денікіна посунули ся на північний захід від Києва, але місто Київ находить ся ще дальше в руках большевиків.

В звіті говорить ся дальше, що на північ від Царицина, над Волгою, большевики були приневолені до відвороту. За те на боєвім фронті в Донщині большевикам вдало ся відперти праве крило донської армії далеко назад аж до Міґулінської. На північ від Константинограда терські козаки взяли в полон батальон большевицького війска.

СХІДНА ҐАЛИЧИНА І БЕСАРАБІЯ ЗА І ПРОТИ БОЛЬШЕВИКІВ.

Алянти хочуть, щоби Польща і Румунія розпочали на весну наступ проти большевиків.

(Після кореспонденції Едварда Джеймса).

ПАРИЖ, 21. грудня. — Ґустав Ерве в часописи „Ля Вікторар" домагаєть ся від французького правительства, щоби воно порозуміло ся з Польщею і Румунією, аби вони розпочали на весну наступ проти большевиків.

Сей проект заслугує на увагу з тої причини, що Франція і Анґлія дійшли до переконання, що російська справа мусить бути як найскорше полагоджена. Анґлія не має до тепер ніякої рішучої постанови щодо дальших кроків супроти Росії. Натомісць Франція носить ся з гадкою перевести скоро якусь рішучу акцію в справі Росії, бо інтереси французьких капіталістів навіть в самій Франції не можуть бути належито полагоджені, як довго їх інтереси в Росії не будуть полагоджені.

Маршалок Фош стояв все на становищи, щоби польській армії дати довшу звести рішаючу боротьбу з большевиками. Маршалок Фош числить при тім також на поміч Румунії у війні проти большевиків.

Ерве заявляє, що Польща підняла би ся війни проти большевиків, коли би алянти признали їй на власність східну Галичину. Він твердить, що й Румунія виступила би разом з Польщею до війни проти большевиків, коли би їй признано Бесарабію, яку вона вже проголосила своєю.

В РОСІЇ.

ВІЙСКА КОЛЧАКА ОПОРОЖНИЛИ ТОМСК.

Зелізничий шлях, який веде до Томска, в руках большевиків.

ЛОНДОН, 22. грудня. — Вісти, які одержано з Іркутска, доносять, що сибірські війска всеросійського правительства опорожнили місто Томск. Загальне опорожнення міста розпочало ся ще 16. грудня.

Кождої хвилі можна надіяти ся заняття Томска большевиками, які здобуваючи місцевість Тайґу, відтяли також получене між Томском і сибірською зелізницею і польські війска, які находили ся на захід від Тайґи.

(Тайґа лежить при головнім сибірськім зелізничім шляху. Від Тайґи іде зелізнича [illegible] на північ до міста Томска).

З Новониколаєвску взяли большевики 10.500 полонених.

ЛОНДОН, 22. грудня. Коли саветські війска здобули дня 13. грудня місто Новониколаєвск взяли в полон 10.000 жовнірів і 500 офіцирів, як се доносить бездротна телеграма з Москви.

Воєнна добича складаєть ся між иншим з відділу Американського Червоного Хреста, 40 міліонів рублів в сибірських банкнотах, які належали до філії державного банку в Уфі, і богато ріжних складів.

Знова поголоска про уступлене Ленїна.

ВАШІНҐТОН, 23. грудня. — Непотверджена вістка, яку одержав нині департамент заграничних справ, доносить, що на підставі послідних виборів нового екзекутивного комітету вибрано президентом Калініна на місце Ленїна. Ленїн зістав вибраний на другого президента.

В урядових кругах не дуже довіряють достовірности сього донесеня.

700 Колчаківців замерзло на смерть.

ВЛАДИВОСТОК, 20. грудня. — Одержана вістка доносить що у військових шпиталях адм. Колчака в ріжних містах Сибіри замерзло на смерть 700 жовнірів з армії адм. Колчака.

Положенє в Іркутску непевне.

ПАРИЖ, 22. грудня. — В урядових кругах японських панує сильне занепокоєнє о положенє в Іркутску, як се доносять з кругів мирової конференції.

Японія має охоту вислати до Іркутска свої війска, але не хоче сього робити без попереднього порозуміня з алянтами, а передвсім зі Злученими Державами. Як доносять, американське правительство супротивило би ся всякій акції Японії на Сибіри. Вістка про відступленє Колчаком Японії частси східної Сибіри викликали в американських політичних кругах ще більший спротив ніж свого часу справа Шантунґа.

Положенє Колчака чимраз гірше.

ПАРИЖ, 22. грудня. — Положенє адм. Колчака і його правительства в Іркутску стаєть ся з кождим днем гірше і гірше. Населенє зовсім явно виявляє своє невдоволенє з адміністрації адм. Колчака. Бунти і заворушення по ріжних містах східної Сибіри лучають ся чимраз частійше. Населенє зрадже свої симпатії до большевиків.

Заходить небезпека, що в самім осідку правительства Колчака, Іркутску, може вибухнути в короткім часі большевицька революція, спричиняючи упадок Колчака і його союзників.

Лише скоро оружна поміч зі сторони Японії може виратувати решту Сибіри перед большевиками.

Щораз частійше приходить до бою між большевицькими і японськими війсками.

ВАШІНҐТОН, 23. грудня. Напади большевиків на місцевости здовж сибірського зелізничого шляху, які є обсаджені японськими війсками, лучають ся щораз частійше. В протягу вересня і жовтня перевели большевики 436 нападів.

Помимо зимової пори большевики продовжають свій наступ без перестанку дальше, через що японські війска опинили ся в дуже критичнім положенню. І Японія мусить вже в короткім часі рішити ся або забрати зі Сибіри свої війска або вислати туди нові війска для скріпленя своїх давних сил.

В тій справі японський амбасадор веде переговори зі секретарем Ленєнґом. Коли би Злучені Держави згодили ся на те, щоби Японія вислала проти большевиків свої війска, то се рівнало би ся віддано Японії контролі над східною частию Сибіри. Японське правительство намагаєть ся церковати про конечність оружної інтервенції на Сибіри представляючи, що на случай заняття цілої Сибіри большевики вимордують з німци всіх мішеканців, які давали поміч японським і американським війскам.

Большевики не робили Колчакови ані Денікінови ніякого мирового предложеня.

ІРКУТСК, 21. грудня. — Рада міністрів всеросійського правительства оголосила звіт, в якім заперечує поширену вістку, яка доносила, що большевики зробили мирове предложенє адм. Колчакови і ген. Денікінови.

Правительство каже у своїм звіті, що круги, які сю вістку поширили, мали на цїли викликати замішенє.

Росія втратила у війні 35 міліонів людий.

ОМСК, 16. грудня. — Проф. Осендовський, шеф секції у всеросійськім правительстві адм. Колчака, оголосив статистику населення Росії. Після його обчисленя населенє Росії зменшило ся в часі від початку війни о 35 міліонів людий. За режіму царського згинуло 22,720.000, за режіму большевицького 12,800.000.

Прох. Осендовський подає слідуюче порівнанє щодо смертельности в Росії: Перед війною вмирало в Росії пересічно 4 особи на одну мінуту, тепер вмирає на одну мінуту пересічно 13 осіб.

СПРАВА ПОЛЬЩІ.

САВЄТСЬКА РОСІЯ ВЗИВАЄ ПОЛЬЩУ ДО БЕЗПРОВОЛОЧНОГО РОЗПОЧАТЯ МИРОВИХ ПЕРЕГОВОРІВ.

Взиває, щоби Польща визначила час і місце для переговорів.

ЛОНДОН, 23. грудня. — Російський большевицький міністер загран. справ, Чічерін, вислав дня 22. грудня до польського правительства предложенє в справі безпроволочного розпочатя мирових переговорів, як се доносить бездротна телеграма, яку нині одержано тут з Москви.

Чічерін взиває польське правительство, щоби воно визначило місце і часа для переговорів.

Большевики грозять Польщі наступом.

ЖЕНЕВА, 23. грудня. — Большевицький міністер війни, Лев Троцький, робить приготовання до великого большевицького наступу проти Польщі на весну, як се доносить телеґрама з Варшави, яку нині одержало тутешнє українське бюро пресове.

В наступі на Польщу мають відограти важну ролю хінські війска, яких зголошують ся по 8.000 денно до большевицької армії, доносить дальше телеґрама.

Падеревскі хоче зовсім усунути ся від політики.

БЕРЛІН, 22. грудня. — Ігнац Ян Падеревскі, який недавно уступив з уряду польського премієра, має намір зовсім усунути ся від політики і повернути назад до Злучених Держав, присвячуючи час музичній штуці, на котрім то поли він здобув собі всесьвітну славу.

В ІТАЛІЇ.

Д'Анунціо покинув Фюме.

ПАРИЖ, 22. грудня. — Ґабріеле д'Анунціо опустив Фюме і находить вже на мори, як се доносить телеґрама з Риму.

Італія надіє ся вдоволяючого полагодженя справи Фюме.

РИМ, 23. грудня. — Премієр Нітті, промовляючи в палаті послів, заявив, що Італія може надіяти ся вдоволяючого полагодженя справи Фюме.

Італійський король зрік ся права виповідати війну.

РИМ, 22. грудня. — Правительство премієра Нітті одержало вотум довіря лише дуже малою більшостию голосів. За годосувало 46, проти—216. Сподіють ся, що з тої причини кабінет уступить або буде зреорґанізований.

Підчас дебати заявив Нітті, що на найблизшім засіданю парляменту предложить державний проект зміни конституції, між иншими 5. артикула, на підставі котрого король мав право виповідати війну і заключати мир. Сей артикул буде змінений в тім напрямі, що право виповідати війну перейде на парлямент.

В АНҐЛІЇ.

Боротьба на границі Індії і Афґаністану.

ЛОНДОН, 23. грудня. — В середу і четвер прийшло до завзятої битви на границі Індії і Афґаністану.

Тисячі з племени Вазірі Маншуд заатакували анґлійські війска. Анґлійці відперли напад, уживаючи при тім також літаків.

Страшна масакра в Індії.

ЛОНДОН, 22. грудня. — Індійський адвокат, Саід Гассан, заявив, що урядові донесеня, в яких було сказане, що підчас заворушень в Амрітсар, Індія, 500 осіб згинуло, а 1.500 було ранених, подають жертви значно меньші від дійсних.

Індійський адвокат представляє страшну масакру невинних людий осьтак: „З цілої провінції Панжаб зібрало ся на релігійне торжество велике число вірних, яких 20.000 до 30.000 осіб. Нараз появило ся війско і почало стріляти в товпу без ніякого остереженя".

Головною причиною розярення серед мешканців було незаконне поведенє анґлійських властий, які видали приказ увязнити двох провідників, котрі серед тамошного загалу мали велике поважанє.

НА УГОРЩИНІ.

В Будапешті повішено 14 большевиків.

БУДАПЕШТ, 23. грудня. — Нині рано покарано смертию через повішенє І. Черного, одного з провідників комуністів за режіму Белі Куна, і 13 инших комуністів на підставі засуду, виданого воєнним трибуналом.

В БОЛГАРІЇ.

Большевизм огортає цілу Болгарію.

ЖЕНЕВА, 23. грудня. — Большевизм поширюєть ся в застрашаючий спосіб по цілій Болгарії, як се доносить телеґрама зі Софії.

Часописи перестерігають правительство перед грізними наслідками, які можуть прийти, коли власти не положать конець рабункам і політичним розбоям.

Богато фабрик стоїть замкнених, бо робітники відмовили ся працювати довше як 6 годин. Стверджено, що аґітація є ведена фондами російських большевиків.

Небезпека є велика і кождої хвилі можна надіяти ся державного перевороту.

В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

СЛІДСТВО В СПРАВІ РОСІЙСЬКОЇ ПРОПАҐАНДИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

Окрема комісія має розслідити діяльність большевицького посла Мартенса, а також аґітаторів царського режіму.

ВАШІНҐТОН, 23. грудня. — Сенатор Ладж імевував нині з рамени комісії для заграничних справ окрему комісію, яка має розслідити цілу російську пропаґанду в Злучених Державах, отже не лише діяльність большевицького посла Людвика Мартенса, але також і ворогів режіму Ленїна-Троцького.

До сеї слідчої комісії входять сенатори: Бора, Мозес, Накс, Шілдс і Померен.

Сю комісію установлено на підставі резолюції, внесеної сенатором Кеніоном. В первісним змісті резолюції було постановлене домагане, щоби слідство було переведене лише щодо діяльности Мартенса. Але на внесене сенатора Борн поправлено резолюцію, розтягаючи слідство й на пропаґанду, яку ведуть прихильники давного царського режіму.

Сенатор Бора, мотивуючи свою поправку резолюції заявив, що є ствердженою річею, що протибольшевицьке російське правительство має не лише вільний приступ до департаменту заграничних справ, але навіть уживає фондів Злучених Держав на покриє своїх видатків.

В ПРИБАЛТІЙСЬКИХ КРАЯХ.

ЗАКЛЮЧЕНЄ МИРА МІЖ САВЄТСЬКОЮ РОСІЄЮ І ЕСТОНІЄЮ Є ПЕВНЕ.

Обі сторони погодили ся вже щодо визначеня границі.

КОПЕНҐАҐЕН, 22. грудня. — На мировій конференції в Дорпаті прийшло вже до згоди в справі границі між саветською Росією і Естонією.

Ся справа була одною з найважнійших справ мирових переговорів.

Виміна військових бранців вже розпочала ся.

Заключенє мира між саветською Росією і Естонією можна вже вважати за річ певну.

Сильний наступ большевиків прискорив переговори.

РИҐА, 22. грудня. — Сильний наступ большевицьких війск на боєвім фронті на полудневий схід від Нарви, де находять останки армії ген. Юденича, прискорив переговори, які ведуть ся в Дорпаті між естонськими і саветськими делеґатами.

Естонське правительство опинило ся в досить критичнім положенню, бо боїть ся, що большевицькі війска можуть кождої хвилі заняти цілу естонську територію.

Латвійске правительство рішило розпочати переговори зі саветською Росією.

ГЕЛЬЗІНҐФОРС, 23. грудня. — Латвійске правительство рішило розпочати переговори зі саветською Росією в цїли заключеня розему, як се доносять вісти, які нині одержано з Риґи.

Латвія не хоче дати захисту армії ген. Юденича.

РИҐА, 22. грудня. — Латвійске правительство повідомило ген. Юденича, команданта армії західно-північного російського правительства, що з причини великих трудностий, воно не може згодити ся на перевезенє і побут армії ген. Юденича на території Латвії.

В справі остаточного полагодженя будучности армії Юденича міжалянтська комісія для балтійських справ скликала окрему нараду. Зразу проектовано, щоби армію Юденича перевести на мурманський боєвий фронт. Тепер переважає гадка, щоби армію Юденича перевести на полудневий фронт на поміч ген. Денікінови.

Військовий союз між Литвою і Латвією.

КОПЕНҐАҐЕН, 23. грудня. — Латвійске бюро з Риґи доносить, що в Ковні на нараді латвійських і литовських представників заключено військовий союз між обома державами, якого цілию є боронити ся перед нападами зі сходу і заходу.

Обі сторони згодили ся, що обі армії мають мати одного спільного команданта і спільний ґенеральний штаб.

В ТУРЕЧЧИНІ.

Замордоване Кемаля Паші.

РИМ, 23. грудня. — Телеграма зі Смирни доносить про замордоване Мустафи Кемаля Паші, який стояв на чолі повстанців в Анатолії і був провідником турецького національного руху.

Анґлійські війска обсадили Баку і Батум.

ЛОНДОН, 23. грудня. — Анґлійські війска обсадили пристани, Баку (над Каспійським морем) і Батум (над Чорним морем), щоби сі пристани не попали в руки турецьких війск, які посувають ся в напрямі Кавказу, як се доносить бездротна телеґрама з Москви.

ВІДОЗВА

до всіх відділових секретарів Українського Народного Союза, організаторів і всіх членів та прихильників нашої найстаршої організації, Українського Народного Союза в Америці.

Отсим подаєть ся до відома, що на підставі ухвали з річного засіданя Головного Уряду Українського Народного Союза принимають ся нових членів до Українського Народного Союза в місцях

ГРУДНЯ, СІЧНЯ І ЛЮТИМ ЗА ПОЛОВИНУ ВСТУПНОГО

а до відділу на підставі статута даного товариства або їх запавшої ухвали.

Длятого П.П. Секретарі і Організатори Українського Народного Союза повинні напружити свою патріотичну енерґію та потрудитись через тих три місяці для добра свого власного товариства, братства чи сестриства, а тимсамим і для Українського Народного Союза та подовити свій відділ в короткім часі.

Ст. Миронович,
голов. рекорд. секр. У. Н. Союза.

"SVOBODA" (LIBERTY)
The Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 88 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

VLADIMIR B. LOTOTSKY, Editor-in-Chief.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION: United States:		ПЕРЕДПЛАТА: в Зучених Державах:	
1 year	$3.75	на рік	$3.75
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
to Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$5.00	на рік	$5.00
6 months	$2.50	на пів року	$2.50
3 months	$1.50	на 3 місяці	$1.50

Single copy 4 cents. Поодиноке число 4 центи.

За кожду зміну адреси платять ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 88 Grand Street, Jersey City, N. J.
Телефон Адміністрації і Редакції — 498 Montgomery.
Телефон Гол. канцелярії Укр. Народного Союза — 1838 Montgomery.

Всі мані-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висилану замовлення належить долучити мані-ордер або чек.

За всі оголошення поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

ЗБИРАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД ОБОРОНИ ГАЛИЧИНИ ВІД ПОЛЬСЬКОГО ЗЛОЧИННОГО НАЇЗДУ!

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

Зла українська політика. — Велика недоля на Україні. — Розпад української армії. — Поляки в Каменци Подільськім. — Про отамана Зеленого.

З доброго українського жерела з Европи одержуємо такі відомости:

Після того, як виявилось, з кінцем літа особливо, що від аліянтських держав не можна сподіватись ні признання ні помочі на боротьбу проти большевиків в найблизшому часі, тому що Англія і Франція звязали ся з Колчаком та Денікіном, а Америка пильнує тільки як мога скорше взагалі вийти з европейської політики, — українська Директорія свої надії поклала на Румунію та Польщу. Сподівалась, що сї дві держави за ті уступки, яких вони хотіли від неї, будуть адвокатами України перед антантою, а крім того і безпосередно поможуть Україні, хоч би й за добрі гроші, тим чого на Україні не ставало, як: убрання й чобіт для вояків, набоїв для рушниць та гармат, ліків для шпиталів, нафти і соли для людий.

Але сї надії гірко завели. **Хоч Директорія зробила великі уступки Румунії та Польщі, згодивши ся заявити, що Україна не заінтересована в Бесарабії та Галичині, проте ніякої сущної користи не одержала.** Ніякої ласки аліянтів ті держави Україні не придбали і від себе ніякої помочі їй не дали, а навіть тих товарів, що український уряд десь собі роздобув, на Україну не хотіли перепустити. Навіть санітарні поїзди, післані міжнародним Червоним Хрестом на Україну з ліками і всякими шпитальним приладем, позастрягали в сих приятельських державах і не могли дістатись на Україну. Покликались они ніби то на те, що поки Україна не видала війни Денікіну, а воювала тільки з большевиками, то вони ще могли їй помагати (хоч на правду й тоді не помагали!); колиж проголосила війну Денікіну, которому помагають аліянти, то вже ніяк не можуть помогти! І опинилась українська армія під зиму не вбрана і не обута, без набоїв і без ліків.

Було її літом не меньше 80 тисяч. Галицького війська, що стояло під розказами диктатора Петрушевича, було коло 60 тисяч, а наддніпрянського було коло 20 тисяч і мобілізація дала дуже гарні наслідки: ставились і старші люди і молоді рекрути охочо, в великому числі. Але не було приготовлено ні касарень, ні одежі, ні поживи. Вважають, що се не було тільки з трудностий і недбальства, але і злої волї старшини, яка сприяла Денікінови. Се було нещастєм української армії, що старшини (офіцирів) в ній було дуже мало вірних, і коли Денікін почав свій наступ на Київ і далї, одні просто переходили до нього, инші, зістаючись серед українського війска, все робили на те, щоб се військо обезсилити і привести до розкладу. Через такий нелад і недостачу люди, які прийшли з мобілізації, переважно порозходились до дому, і навіть з галицького війска, найбільш дисциплінованого, чимало розійшлось. Колиж потисли морози, прийшло до правдивої катастрофи. На військовім зїзді, що зібрав ся у Жмеринці дня 4. падолиста, з представників козаків і старшини, вияснилось, що мороз і тиф уже здесяткували українське військо: на фронті зістаесь яких трьох з половиною тисячі Галичан та з півтора тисячі Наддніпрянців; решта або поховали свої босі ноги де могли в теплі, або лежать слабі. Хоч Денікін мав теж не Бог зна які сили, і ті гроші та запаси, що йому слала антанта такою щедрою рукою, мабуть пропадали в руках його представників в Одесі та инших портах, а його вояки теж зодягнені не богато красше від українських, але всетаки його військо було в ліпших умовах і сильнійше від українського: на нашім фронті у нього було до 10 тисяч багнетів, 2 до 3 тисячі кінноти, 62 гармати і 6 заружених поїздів. Своєю донською кіннотою він раз у раз обходив наші позиції і змушував до уступлення. Большевики-ж, хоч не вели операцій проти нашого війска, але й не облекшували йому боротьби з Денікіном, займаючи ключоване становище. От в таких обставинах і стала капітуляція галицької старшини і задала останній удар українському фронтови. Останки українського війска звязались з повстанцями, до них прилучилась частина большевицького війска і боротьба з Денікіном вступає в нову полосу, де українське військо буде воювати уже спільно з Денікіном не тільки проти повстанців, але мабуть й проти большевиків. Денікінови взагалі не ворожуть тривкого успіху: коли перетримаєть ся через зиму, то на весну прийде йому конець напевно — так думають, — особливо коли ще й Антанта далї як до квітня йому не буде помагати (так було заявлено в англійській палаті, що поміж йому обіцяна тільки до квітня), та й однаково повстанне на весну його доріже, як настане тепло. Інтересно, як до того часу ускладуть ся відносини між державами, большевиками й Україною.

Сповіщають, що Поляки, занявши Каменець, випустили відозву до населення, що вони се зробили за згодою Петлюри і що цивільна влада лишаєть ся далї в руках українського уряду. Через Хотин український уряд має звязок з Румунією. Директор Петрушевич з деякими Галичанами ніби то поїхав до Одеси, котру Денікінці призначили на пробуток галицького правительства, але Румуни нібито затримали його в Хотині, з власної ініціятиви чи на жадане Поляків, не знати.

Сповіщають, що славного ватажка Зеленого вбито в бою під Каневом. Був се один з тих народних героїв, яких видвигнула нинішна хвиля. Правдиве ім'я його Терпило; він був народнім учителем недалеко Трипілля під Києвом (брат його, автор популярного українського словаря). Він брав участь в повстанню і коли большевики, на початку року, посунули на Київщину, він організував незвичайно зручну партизантську війну проти них на полудне від Києва. Все робилось руками селянства, серед котрого було богато досьвідчених офіцирів, які на війні командували нераз і батальонами та батеріями. З них складавсь його штаб, який не носив ніяких відзнак; нічим не відріжняв ся від инших селян; не мав постійного пробутку; був летучим: через своїх довірених людий утримував звязок з громадами цілого району; на його розказ виходили зброїні люди, зпід стирт та инших укрить; завязались скорострілы; на селських хатах засідали з трубками обсерватори, які дали на наказ; з селянських клунь стріляли гармати; і по видатній битві знов все ховалось, щоходилось, і сам штаб „отамана Зеленого" зникав, невідомо де. Таких битв за пів року він видав щось трийцять, як оповідають, загатив большевиками Дніпро під Трипілєм і таки не дав їм запанувати в сїй околиці (кажуть, що большевики стратили в битвах з ним до 15 тисяч свого війска і таки нічого не доказали). Коли на Київщину посунув Денікін, Зелений повів ще з більшим завзяттєм війну з ним (взагалі наші люди бють ся з „золото-погонцями Денікіна" далеко охотнійше як з большевиками). Коли правда, що він поляг в бою з Денікінцями, вічна йому память! Колись настане час віддати по заслузі сїй славній народній боротьбі, в котрій нарід на шпиляв геройство несказане! К.

ДУМКИ НА ЧАСЇ.

(Надіслана статя).

Незавидна доля наших братів в старім краю. Чого вони вже не зазнали за тих пять літ. Здаєть ся, нема кінця їх мукам. Ще одна єгипетська язва не минула, а вже друга настигнула, перед котрою перестали ся літи Ляхи та Денікінці, а ось надтяг новий ворог — тиф. Цілі села пустіють; сотки, тисячі нашого славного війска гине марно від сеї пошести. Не в бою з лютим ворогом падуть козацькі голови, а від невидимого ворога, від заразнтифа. І страшно і жалко. Жаль дивитись на сеї страшну, що буде з нашим народом, як сїй заразї не положить ся скоро кінця. Розпука огортає всїх; нема медицини ані навіть за гроші ворога не хотять продати. Отаман Петлюра просить нас о поміч. Гей, дамо поміч, дамо поміч нашим страждаючим. Ось надходять сьвята Різдва Христового. Колядуймо на медицину! Нехай не буде нїодного плейзу, де би не колядували на поміч нашим слабуючим братям. Вірмо, що Український Народний Комітет доложить всїх сил і вистарать ся о дозвіл висилання медицину теперішнім. Се мимоходом.

Хочу порушити одну справу після моєї думки із всїх найважнїйшу. Всї знаємо, що наш край знищений і потребує помочі. Наші брати покладають на нас великі надії. Вони сподївають ся, що повернущ з Америки доможуть їм грошем. І се правда. Але то ще заатно. У своїх відозвах до нас вони вказують, що наш край потребує передвсїм всяких фаховців, т. є. всяких робітників в ріжних родах промислу і торговлї: інжинірів, машинїстів та прочих розумійних вести торговлю. Дотепер в нас не було жадного промислу, а який був, то провадили чужинцї. Наш чоловік робив найпослїднїйшу роботу за мізерну плату. Щойно послїдними часами почали братись до торговлї. А історія вчить нас, що нарід, котрий не має свого промислу й торговлї, у своїх руках, попадає з часом в невольо-зависимість других держав, хоч би навіть мав свою політичну самостійність.

На се звертав також увагу у своїй промові посол д. Бачинський на зїздї представників всїх організацій. Але диявол ся! Над тою так важною справою мало ще не цїлий місяць. Дотепер нїхто не ставив предложу, як би ся була якась дрібничка, над котрою не варта навіть тратити часу! Будучність наша і добро України вимагає, щоби ми сею справою більше занялись!

Спитаймо ся самих себе. Як поверненю домів, чи окрім гроший принесемо зі собою як кажуть, котрі ми могли зужити на добро своїй країнї? Або, виразнїйше. Чи той фах, в котрім ми тепер працюємо і набрали вправи, чи він придасть ся нам на що в старім краю? Девятьдесять девять на сто скаже зі мною, що нї! В нас нї фабрик нї майнів нема. А до того, майже кождий вернеть ся на село працювати на хлїб. А чи будуть з нас добрі хлїборобы, коли ми через 6 до 7 лїт не робили на рілї, від роботи на поли відвикли і нічого не навчились, або нам помогло би помічним в нашім занятю?

Дятлого, чи не добре булоб, як би У. Н. Комітет постарав ся о відповідних бесїдників, котрі тримали би відчити на теми, як повинні організуватись хлїборобы. То є про каси Райфайзенки, про молочарнї, про користи з кооперації і т. д. Як би то вибукрестїй в краю, що тепер торговлю худобою та збіжем. Словом, як ми хлїборобы могли би найбільший зиск з нашої праці.

Притім можнаб поширити сю взнесену ідею, котру в теорії переводить п. Дуткевич, що в виданю добрих організаторів-рільників, спосібних провадити рільні спілки. Нам край потребує таких сил як найбільше. Такою аґітацією мож навдоцим причинилось до освободженя і скріпленя України. Хотяй трохи пізно, але ще нас рознести се сьміле слово науки між громіди на кождого. Часто буває так, що по пару тижнїв немає хлїба і нема згаданої „цуци", а натомісць видають по півтора склянки нїяків зваренного гороху, такого, що трудно його розжувати. Горох недоварюють через недостаток кітлів; варють його партіями. Він точо гороху хорїють інтерновані тут котрі колядували на рілї і в такє, що інтерновані зовсїм не годують і тримають по кілька днїв замкненими, не випускаючи нашів в найконечнїйших потребах.

Наслїдком такого харовнїй і незлорбних умов житя є тиф у всїх його формах, який нїяка не перемогти в таборі. Нїякої медичної допомоги у нїяків зорі не мають. Тільки по довгих і настирливих проханнях помічник команданта табору підпоручник Незвідський дозволив д-рови Бойкови, членови української місії, яку теж і Поляки інтернували, з братами виконувати обовязкі санітарні. Що дня вони мали зареєстрованих по сто і більше хорих на тиф. Таких хорих забирали до шпиталю, де вони таксамо валялись на мокрій долївці без жадної підстілки і мерли як мухи. В таборі, з браку місця в шпиталю, лежало постійно більш 600 хорих з горячкою вище 39 степенїв, якими абсолютно нїхто не інтересував ся, крім товаришів по недолї. Замітно, що по польських таборах сержанти не инакше рапортують свому начальству про скількість померших українських мучеників, як: „дались падло тушнєнєє две сотнї, рана поручнїк".

Ліків для хорих не було жадних, і члени місії купували їх скільки могли власним коштом, за позичені у знайомих зі Львова гроші. Не дивно, що всї інтерновані мають вигляд „голодних видусїв". Голод виявляєть ся в такій мірі, що часто можна бачити жахливі картини, коли позбавлений всякого людського образу, страшні висохші кістяки закрадаєть ся до помийних ям і всезаніфійних „паравп" та вигрібають відтам руками щось, що потім зїдають. За таку провину дістають тяжкої бійки, бо мовляв, нарушують санітарні прав.ила.

В таборі є щось в родї крамнички, де по вдесятеро дорогих цінах можна купити щось їстивне, коли хто з полонених зуміє переховати від пильного ока поліциянів якнайбільш гроший. Але таких, хто би їх могли собі їсти на прикупити, нема. Як що увязнені мають в околицях своїх родичів, а такі щасливі не богато, вони здобувають щось їстивне зовні. Щодня від 7-мої години ранку чатують за вортіями табору родичі з харчами, але догадані поміщ-осерми ударами бучів женуть їх геть. О 12-ій годині заявляє начальство і починаєть ся приймане харчів. Все принесене старанно оглядаєть ся і при тому нівечить ся: хлїб розламуєть ся на дрібні шматочки, в молоці жовнїри-догадані купають брудні руки, а потім усе те кидаєть ся голодним, як псам.

Живучи в таких страшних умовинах санітарних і харчових, усї увязнені фактично є засуджені на мученицьку смерть від голоду і тифу. Як би хто з них мав нагоду зелїзного організму, що міг би вижити при тих нелюдських умовинах пожитя, то моральні його і фізичні сили будуть роздавлені нелюдським поводженням.

Увязнених гонять на примусові роботи. Одяг їх — страшне лахміте, бо все, що тільки можна було продати на ґеті, грабують польські жовнїри при вході до табору. На роботу женуть кілять їх, які ще не можуть стояти на ногах по тифі. Кождого ранку і вечера булає перевірка увязнених, коли їх по одному перелічують, а промовляють вони по нумер, дають з усїх сил буки, хто не чує. Буки щедро надаються за всякі нібито провини, а окрім того догадані, — „панцирки", які завсїди мають при собі всяке знаряде до битя (кий, нагай, дротяники), від себе дають без числа тим, хто підпадають в їх лапи і під руку. В втіпних випадках дають по побитю, що падають під їх ударами. Сам підпоручник Незвідський ходить завсїди з буком і власноручно бє при кождій нагоді вязнів. В таких умовинах безправя і нелюдського поводженя провинились перед начальством дуже легко. Тих, що провинились, саджали до „цнїзів" (одиночного увязненя), де побої перепроваджувались у такий нелюдський спосіб, що в богато вязнів були переломані ребра, навіть лопатки, а тїло вкрито всїми кольорами від чорного і синього до жовто-золотистого, що сьвідчить про те, що бито їх не один день жорстоко і систематично. Інші знічайно вмирали без жадного слїдства про причину їх смерти, бо в польських очах то — „падла еще одна руска сьвинє".

Зрозуміло, що в таких умовинах затрачують зовсїм людський вигляд і нагадують собою тих злочинців з Дантового пекла. В перемисському таборі на улиці 3-го Мая, де були інтерновані члени української місії, пробувало до 6,000 вязнів, і всї вони були засуджені на повільну смерть в муках голоду і нелюдського знущаня. — більш страшних, як сама кара на смерть. Протягом року з увязнених нікого в живих не буде, а як хто й зостане, той не буде вже людиною при свому розумі.

На відносини, одержані членами місії в таборі Пикуличі під Перемишлем всї увязнені були хорі на тиф, табор зачинено, нікого туди не впускали і не випускали, а потім з невідомих причин згорів один барак з інвалідами і хорими на тиф.

Підчас перебування в бараках інтернованої інтелїґенції члени місії старались вияснити, за які злочинства тримають увязнених. Виявилось, що найбільш поширеним злочинством є те, що вони називають себе Українцями; що дехто з них не хотів присягнути на вірність польському урядови. Глухонїму жінку увязнено за те, що вона не сказала, де знаходить ся українське військо; десятилїтню дївчину тримають яко небезпечну большевицьку аґітаторку, бо вона не дала хлїба польському жовнїрови, котрого хлїба не мала; був і такий злочинець, що нїбито мав намір підірвати шпиталю, не зважаючи на те, що в нього була лише одна рука й одна нога.

В такий спосіб інтерновано десятки тисяч української інтелїґенції: сьвящеників, адвокатів, урядовців, учителїв, учительок і просто письменних селян з той тільки причини, що вони Українці. Пожитте і поводженє в всїх таборах приблизно однакове, а особливо тяжке в казаматах Берестя Литовського. В берестейські табори засилають найбільших „злочинців": з польського погляду найбільш небезпечних для них Українців.

З описаного видно, що причиною такого страшного увязненя є виразна мета польського уряду — знищити фізично весь цьвіт українського народу, щоби закріпити тим чином собі безправно заграбовану слабуючу землю! І се буде вічною плямою і ганьбою на чоли польського народу і тих народів, які, прикриваючись принципами братерства і справедливости, допускають, аби такий злочин безкарно діяв ся.

ВІСТИ З НАПАДЕНОЇ ГАЛИЦЬКОЇ УКРАЇНИ.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Гостина українського театру. — Персонал міської служби грозить страйком. — Повітові збори самаританської секциї. — По страйку зелїзничників.

Від полудня підчас перебуваня в місті трупи з Перемишля львівський театр. Народня пісня скриляє на дусї наше громадянство. Саля на всїх виставах виповнена по береги; богато людий вертає без карт. Доволї симпатична є гра арт. Кость, Сладнівської, Данкої, Купчинської, Бодаєї і ин. Будуть би раді, коли би ще щось оркестра красше списувалось. Є надія, що в найблизших днях загостять до нас знову симпатичні гості з нашим репертуаром.

Лихі апровізаційні відносини змусили тутешний персонал міської служби загрозити страйком. Однак нема нїякої надії, аби відносини змінились на красші. В буджеті маґістратської каси дефіцит. Громадї грозить катастрофа. Староста Гелер і посадник Костшевскі уступають. А виглядів на красші часи немає нїяких...

Тутешня самаританська секція скликує на пятницю, 21. с. м., повітові збори. Видано відозву, в якій представлено нещасну долю полонених та інтернованих по тутешних таборах та взвано все сьвідоме громадянство, щоби прийшло з підмогою тим нещасним братам. І надія, що наше громадянство зрозуміє як слїд сю акцію і громадно явить ся на повітових зборах.

Страйк тутешних зелїзничників закінчив ся — як відомо — угодою з дирекційними властями, на підставі яких дирекція зелїзниць зобовязалась поробити заходи в справі красшого запровіантованя. Більше нїяких від договору минає а обставини не ліпші... Від кількох днїв консуми зовсїм хлїба не видають. З того видко, що дирекція зелїзниць нїчого собі не робить зі своїх зобовязань, мимо того, що добре знає, що на случай невиповненя зобовязань грозить страйком цїла львівська дирекція зелїзниць. Певно дирекція зелїзниць чуєть ся всилї, що страйк дасть ся терором приборкати.

В тисамім числї тої газети пише Т: Раруг під наголовком „Русїні чи Українцї?":

Русини є племенем, яке від віків в лонї нашого народу „битує".

„Українцї", се їх прибране імя, їх імя воєнне, зроблене в Австрії в додатку.

...Українців нема. Є і були Русини, „Українцяи" лише до історичної оказії прізвані. Ми-ж, сьвоєю не признали враз з кольцем Австрії, що Галичина на нашій землї, „Україна"; скоро ворожі власти узурпаторів від близко року, перестали Львів тероризувати, длячого з таким сліпим пієтизмом чи цїпчим упором, плекаємо далї се, що становить дослівно єдиноє їм імя воєнне?

Минув рік — повторюю — а не піднїс ся нїодин, з кількох бодай руських названиц зложений протест, проти монструальних „українських" варвств. Деж отже до лиха є тої Русини „благородні", „сердечні", сї „всїм вміє", сї, з якими з дубельтівки по старопольськи, для сьвятого спокою, ми готові цїлуватись, хоч би зараз?

Сї, в імя яких так потульно ми дали накинути австрійський терен „українцїв".

ГАЛИЦЬКА УКРАЇНА НЕ БУДЕ

25 ЛЇТ В ПОЛЬСЬКІЙ НЕВОЛЇ!

ГАЛИЦЬКА УКРАЇНА НЕ ПРИЗНАЄ ПОЛЬСЬКОГО НАЇЗДУ, НЕ ПРИЙМЕ ПОЛЬСЬКОЇ НЕВОЛІ ХОЧ БИ НАВІТЬ НА ОДИН РІК!

ГАЛИЦЬКА УКРАЇНА І ВЕСЬ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОД ВІДПОВІСТЬ НА ТУ ЗНЕВАГУ ЗІ СТОРОНИ НАЙВИСШОЇ РАДИ МИРОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ, ЩО ПРИЙМАЄ СЕ ЯКО ВИЗОВ ДО БОРОТЬБИ ЗА ВОЛЮ, І ЩО ПОТИ НЕ СПІЧНЕ, ПОКИ НЕ-ВОЛЇ НЕ СКИНЕ І НЕ ЗДОБУДЕ ВОЛЇ.

Галицькі українці, одержані членами місії в таборі Пикуличі під Перемишлем всї увязнені були хорі на тиф, табор зачинено, нікого туди не впускали і не випускали, а потім з невідомих причин згорів один барак з інвалідами і хорими на тиф.

Підчас перебуваня в бараках інтернованої інтелїґенції члени місії старались вияснити, за які злочинства тримають увязнених. Виявилось, що найбільш поширеним злочинством є те, що вони називають себе Українцями; що дехто з них не хотів присягнути на вірність польському урядови. Глухонїму жінку увязнено за те, що вона не сказала, де знаходить ся українське військо; десятилїтню дївчину тримають яко небезпечну большевицьку аґітаторку, бо вона не дала хлїба польському жовнїрови, котрого хлїба не мала; був і такий злочинець, що нїбито мав намір підірвати шпиталю, не зважаючи на те, що в нього була лише одна рука й одна нога.

В такий спосіб інтерновано десятки тисяч української інтелїґенції: сьвящеників, адвокатів, урядовців, учителїв, учительок і просто письменних селян з той тільки причини, що вони Українцї. Пожитте і поводженє в всїх таборах приблизно однакове, а особливо тяжке в казаматах Берестя Литовського. В берестейські табори засилають найбільших „злочинців": з польського погляду найбільш небезпечних для них Українців.

З описаного видно, що причиною такого страшного увязненя є виразна мета польського уряду — знищити фізично весь цьвіт українського народу, щоби закріпити тим чином собі безправно заграбовану слабуючу землю! І се буде вічною плямою і ганьбою на чоли польського народу і тих народів, які, прикриваючись принципами братерства і справедливости, допускають, аби такий злочин безкарно діяв ся.

ЯК ЛЯХИ КАТУЮТЬ УКРАЇНЦІВ В ТАБОРІ У ПЕРЕМИШЛЇ.

Статтю сю отримала редакція віденського тижневника „Воля" від члена української Санітарної Місії, яку вислали до р. Роман Бойко, Сава Крилач, Досїй Бойко, Олександер Бойко. Місію сю арештовано в Перемишлї і запроторено в перемиському таборі. — Ред.

Перемиський табор інтернованих лежить у низкій, завсїди вогкій частині міста, коло і окружений горбів збіжа сеї сезон. Ці горби, в барках усї сплять на голому, трухлявому, завсїди мокрому деревляному помостї, або на мокрій камяній підлозї без жадної підстілки. Вже через одну вічну вогкість у тих барках хорїють на всякі ревматизми, запаленя легких, сухоти і т. п. Мовляв в якому утрудненю у українських інтелїґентів, сусїдує з абортом. Інтелїґенцію тримають зовсїм окремо і не допускають нїяких зносин з інтернованими селянами і робітниками.

Годують інтернованих тричі на день: у ранцї й у вечері дістають вони по сеньовий чорний кошик без цукру і хлїба, що називають „чорною кавою", в обід дають склянку зупи, звареної з ріжних „трав". Зупа цїлком пісна, без жадної товщі і соли. Хлїба або американських галет видають денно по 50 грамів на кождого. Часто буває так, що по пару тижнїв немає хлїба і видають згадані „зупи", а натомісць видають по півтора склянки нїяків зваренного гороху, такого, що трудно його розжувати. Горох недоварюють через недостаток кітлів; варють його партіями. Він точо гороху хорїють інтерновані тут котрі колядували на рілї і в такє, що інтерновані зовсїм не годують і тримають по кілька днїв замкненими, не випускаючи нашів в найконечнїйших потребах.

Наслїдком такого харовнїй і незлорбних умов житя є тиф у всїх його формах, який нїяка не перемогти в таборі. Нїякої медичної допомоги у нїяків зорі не мають. Тільки по довгих і настирливих проханнях помічник команданта табору підпоручник Незвідський дозволив д-рови Бойкови, членови української місії, яку теж і Поляки інтернували, з братами виконувати обовязкі санітарні. Що дня вони мали зареєстрованих по сто і більше хорих на тиф. Таких хорих забирали до шпиталю, де вони таксамо валялись на мокрій долївці без жадної підстілки і мерли як мухи. В таборі, з браку місця в шпиталю, лежало постійно більш 600 хорих з горячкою вище 39 степенїв, якими абсолютно нїхто не інтересував ся, крім товаришів по недолї. Замітно, що по польських таборах сержанти не инакше рапортують свому начальству про скількість померших українських мучеників, як: „дались падло тушнєнєє две сотнї, рана поручнїк".

Ліків для хорих не було жадних, і члени місії купували їх скільки могли власним коштом, за позичені у знайомих зі Львова гроші. Не дивно, що всї інтерновані мають вигляд „голодних видусїв". Голод виявляєть ся в такій мірі, що часто можна бачити жахливі картини, коли позбавлений всякого людського образу, страшні висохші кістяки закрадаєть ся до помийних ям і всезаніфійних „паравп" та вигрібають відтам руками щось, що потім зїдають. За таку провину дістають тяжкої бійки, бо мовляв, нарушують санітарні прав.ила.

В таборі є щось в родї крамнички, де по вдесятеро дорогих цінах можна купити щось їстивне, коли хто з полонених зуміє переховати від пильного ока поліциянів якнайбільш гроший. Але таких, хто би їх могли собі їсти на прикупити, нема. Як що увязнені мають в околицях своїх родичів, а такі щасливі не богато, вони здобувають щось їстивне зовні. Щодня від 7-мої години ранку чатують за вортіями табору родичі з харчами, але догадані поміщ-осерми ударами бучів женуть їх геть. О 12-ій годині заявляє начальство і починаєть ся приймане харчів. Все принесене старанно оглядаєть ся і при тому нівечить ся: хлїб розламуєть ся на дрібні шматочки, в молоці жовнїри-догадані купають брудні руки, а потім усе те кидаєть ся голодним, як псам.

Живучи в таких страшних умовинах санітарних і харчових, усї увязнені фактично є засуджені на мученицьку смерть від голоду і тифу. Як би хто з них мав нагоду зелїзного організму, що міг би вижити при тих нелюдських умовинах пожитя, то моральні його і фізичні сили будуть роздавлені нелюдським поводженням.

Увязнених гонять на примусові роботи. Одяг їх — страшне лахміте, бо все, що тільки можна було продати на ґеті, грабують польські жовнїри при вході до табору. На роботу женуть кілять їх, які ще не можуть стояти на ногах по тифі. Кождого ранку і вечера булає перевірка увязнених, коли їх по одному перелічують, а промовляють вони по нумер, дають з усїх сил буки, хто не чує. Буки щедро надаються за всякі нібито провини, а окрім того догадані, — „панцирки", які завсїди мають при собі всяке знаряде до битя (кий, нагай, дротяники), від себе дають без числа тим, хто підпадають в їх лапи і під руку. В втіпних випадках дають по побитю, що падають під їх ударами. Сам підпоручник Незвідський ходить завсїди з буком і власноручно бє при кождій нагоді вязнів. В таких умовинах безправя і нелюдського поводженя провинились перед начальством дуже легко. Тих, що провинились, саджали до „цнїзів" (одиночного увязненя), де побої перепроваджувались у такий нелюдський спосіб, що в богато вязнів були переломані ребра, навіть лопатки, а тїло вкрито всїми кольорами від чорного і синього до жовто-золотистого, що сьвідчить про те, що бито їх не один день жорстоко і систематично. Інші знічайно вмирали без жадного слїдства про причину їх смерти, бо в польських очах то — „падла еще одна руска сьвинє".

Зрозуміло, що в таких умовинах затрачують зовсїм людський вигляд і нагадують собою тих злочинців з Дантового пекла. В перемиському таборі на улиці 3-го Мая, де були інтерновані члени української місії, пробувало до 6,000 вязнів, і всї вони були засуджені на повільну смерть в муках голоду і нелюдського знущаня. — більш страшних, як сама кара на смерть. Протягом року з увязнених нікого в живих не буде, а як хто й зостане, той не буде вже людиною при свому розумі.

На відносини, одержані членами місії в таборі Пикуличі під Перемишлем всї увязнені були хорі на тиф, табор зачинено, нікого туди не впускали і не випускали, а потім з невідомих причин згорів один барак з інвалідами і хорими на тиф.

Підчас перебуваня в бараках інтернованої інтелїґенції члени місії старались вияснити, за які злочинства тримають увязнених. Виявилось, що найбільш поширеним злочинством є те, що вони називають себе Українцями; що дехто з них не хотів присягнути на вірність польському урядови. Глухонїму жінку увязнено за те, що вона не сказала, де знаходить ся українське військо; десятилїтню дївчину тримають яко небезпечну большевицьку аґітаторку, бо вона не дала хлїба польському жовнїрови, котрого хлїба не мала; був і такий злочинець, що нїбито мав намір підірвати шпиталю, не зважаючи на те, що в нього була лише одна рука й одна нога.

В такий спосіб інтерновано десятки тисяч української інтелїґенції: сьвящеників, адвокатів, урядовців, учителїв, учительок і просто письменних селян з той тільки причини, що вони Українцї. Пожитте і поводженє в всїх таборах приблизно однакове, а особливо тяжке в казаматах Берестя Литовського. В берестейські табори засилають найбільших „злочинців": з польського погляду найбільш небезпечних для них Українців.

З описаного видно, що причиною такого страшного увязненя є виразна мета польського уряду — знищити фізично весь цьвіт українського народу, щоби закріпити тим чином собі безправно заграбовану слабуючу землю! І се буде вічною плямою і ганьбою на чоли польського народу і тих народів, які, прикриваючись принципами братерства і справедливости, допускають, аби такий злочин безкарно діяв ся.

RUSSIAN PERSECUTION IN UKRAINE.

East Galicia, which in some recent maps was shown, either by mistake or through ignorance, as a part of Poland, is really Ukrainian land and has been for a long time the stronghold of Ukrainian nationalism.

While in Russia, which contains the greater part of the Ukraine, the Ukrainian language and people were oppressed, in Galicia the Austrian Government granted to the Ukrainian people the right to live and to live according to their national traditions. The active propaganda which took place in Russian Ukraine for Freedom of publishing language and the independence of Ukraine was conducted from Galicia.

We are speaking particularly of the dark period in the history of the Ukrainian people since 1863. But even before then and, practically speaking, ever since the union of Ukraine with Russian Empire she has always been treated by the Russians in a manner which clearly proved their intention of oppressing her people, which has only once been suspended by a period of independence, stipulated by the Treaties of 1654 and 1667, according to which the Ukrainians recognized the sovereignty of the Government of Muscovy.

After Peter and Great, who violated the stipulations, the Ukrainians had a better time under Elizabeth; but Catherine the Great pursued a policy of the severest oppression and introced, among other things, serfdom into Ukraine.

In 1863 the Russian Government used the Polish insurrection as a pretext for taking measures in Ukraine against the literary and national movement which came into being during the period of greater liberty following the Crimean War. These measures reached a climax in the disgraceful Ukase of 1876, which prohibited:

(1) The introduction of all books and brochures in "Little Russian dialect" without the express authorization of the censor.

(2) The printing and edition of works and translations from the original in Little Russian, with the exception of fragments of history, memories, and literary works, but these latter only with the express consent of the censor.

(3) Theatrical productions and lectures in Little Russian, as well as the printing in this tongue of titles of musical compositions.

The exception made in Article 2 appeared to be important, but it lost all significance by reason of the clause imposing the use of Russian orthography, which is quite unfit for the Ukrainian language.

If one reads what crafty means the censor employed one will understand the hatred that the Ukrainian intelligenzia vowed against the Russian bureaucracy. In order to escape the pitfalls of censorship the writers of small scientific manuals, popular editions of science books, etc., were obliged to publish them in the form of novels. For example, a book on hydrophobia was entitled, "Good Advice"; another on diphtheria, "What caused Melanie's death?"

Teaching in schools could only be carried on in the Russian language. That meant that a good education was an impossibility for the Ukrainians. The development of the people was hindered. A story of travel in Ukraine about the middle of the seventeenth century praises the diffusion of the art of reading, in general, amongst the Ukrainians, and their great love for books. In the eighteenth century the number of schools, in many districts, was greater than at present.

From the point of view of civilization, the Ukrainian people were far in advanace of the Great and the white Russians, but the Russian Government knew how to put a stop to that. The Ukrainian people have never ceased to protest against this barbarous Russification, but the only reply they received was prosecution and imprisonment.

In these circumstances Lemberg or Lviv, the capital of Galicia, became the centre of the scientific and artistic life of the Ukrainian people, and when the revolution of 1905 broke oun, in consequence of the war with Japan, the Russian Government satisfied the claims concerning Lithuanian and Polish schools—but did not satisfy those formulated by the Ukrainians. Why this refusal? Because all the bourgeois parties, including Liberal and Radical, supported the Ukrainian policy with regard to this, and the, Russian Government feared a general separatist movement in Ukraine.

These conditions were in existence until our own time. In the scheme for an Education Bill in 1912 the Council of the Empire (Second Chamber of the Russian Parliament) struck out the clause to the effect that the Ukrainian language might be used for teaching during the first two years of school.

Present events in Ukraine have been actually prepared by centuries of Russian oppression. And could Russia expect anything else but that this great kindred people would recover their liberty at the earliest possible moment?

They were not able to obtain this liberty until they had got ri dof the Germans and Skoropadsky, who carried out a traditional policy. The present Government, supported by Petloura's army, may be considered as the representative of the will of the Ukrainian people. — ("Der Telegraaf," October 18, 1919.)

ЯК ЛЯШНЯ ПИШЕ ПРО УКРАЇНЦІВ.

Галицькі Українці Ляхи „не дадуть". — „Українцїв нема" — каже Ляшня — „Є лиш Русини".

Др. Марцелї Прушиньскі у вступній стату у вшехпольскій газетї „Слово Польске", яка виходить у Львові (з 19. падолиста, ч. 369) пише:

Відомости, які приходять з Парижа про полагоду справи „східної Малопольщі" (так вже називають східну Галичину!) є такі, що нїчого не кажуть і нема потреби робити з них рекламовані. Ми чоловіки на чолї таких або сповідаємо такі думки до чого вони зовсїм не дають підстави.

Ми сказали, що нїколи нїкому сеї землї (се є східної Галичини) не віддамо і відповідно до сего заховуємось тут, як вічні і правні її господарі.

Хто-ж впрочім впновість нам за сеї війну? Чи Англїйці, чи большевики Росія? Оскільки в будучности схотїла би Росія серед злих для нас условин боротись за сей край, — то зробить се без огляду на теперішні якнебудь рішення Ради Пятьох; впрочім, і без огляду на якнебудь теперішні рішення.

В Україні нема. Є і були Русини, „Українцяи" лише до історичної оказії прізвані. Ми-ж, сьвоєю не признали враз з кольцем Австрії, що Галичина на нашій землї, „Україна"; скоро ворожі власти узурпаторів від близко року, перестали Львів тероризувати, длячого з таким сліпим пієтизмом чи цїпчим упором, плекаємо далї се, що становить дослівно єдиноє їм імя воєнне?

— Минув рік — повторюю — а не піднїс ся нїодин, з кількох бодай руських названиц зложений протест, проти монструальних „українських" варвств. Деж отже до лиха є тої Русини „благородні", „сердечні", сї „всїм вміє" сї, з якими з дубельтівки по старопольськи, для сьвятого спокою, ми готові цїлуватись, хо

СКОРО

ПОТІМ

ДЕШЕВО

ПІД ЦІЛКОВИТОЮ

ГАРАНТІЄЮ

ЗАСИЛАЄМО ГРОШІ як до

ГАЛИЧИНИ

ЯК І ДО ВСІХ ЧАСТИН ЄВРОПИ, ПО НАЙТАНШИМ ДЕННІМ КУРСІ.

ЧЕРЕЗ 10-ЛІТ обслугуємо наших Українців, а переважно з Галичини, і кождий все був і є задоволений, та ніколи ніколи не пропав ані один цент.

Через нашу УКРАЇНСЬКУ КОРАБЕЛЬНУ АГЕНЦІЮ висилали наші люди вже МІЛЮНИ ГРОША, а кождий цент зістав в краю доручений, хиба ще не можна було доручити, бо повідомлення отримав їх назад. Длятого кождий, хто висилає гроші до краю через

С. Милянович і Вайл Ко.,

може бути певним, що його родина в краю отримає гроші. Хто в краю має свою родину, котра живе близько більших міст, як пр.: Львів, Стрий, Перемишль, Тернопіль, Станиславів, Новий Санч, Коросно, то нехай пришле гроші до нас в доларах, а ми сейчас вишлемо їх до родини, котра отримає ті гроші в просторі чотирох до пять тижнів; розуміється, що дана особа мусить сама особисто зголоситись до банку до згаданих міст по гроші, де їх сейчас отримає.

ТЕЛЕГРАФІЧНО. Звертаємо всім увагу, що телеграфічно в сім часі до Галичини неможна посилати, тілько звичайною дорогою, длятого не покладайте великої віри на тих, котрі кажуть Вам, що вишлють Ваші гроші телеграфічно.

ПАКУНКИ ДО ГАЛИЧИНИ!!!

Хто хоче в сім часі вислати який пакунок до родини в Галичину, то радимо якнайбільше стриматись, бо не знати чи, що з тими статься, що вже повислали по декотрих фірмах перше нехай ті отримають відомість, що подставали, а тоді ви будете посилати пакунки.

МОЖЕТЕ ВЖЕ ЇХАТИ ДО КРАЮ!!!

Так, так, але чи вже маєте у своїх руках пашпорт? Як не маєте, то сидіть на місци і працюйте так довго, доки не постараєтесь о него. А є який спосіб дістати пашпорт а як скоро, то тут поновимо маєте нашу адресу. Пишіть до нас, а отримаєте відповідь, що треба зробити.

ХТО МАЄ ВЖЕ У СВОЇХ РУКАХ ПАШПОРТ,

то може сьміло до нас приїхати, а отримає ШІФКАРТУ і сейчас відїде до краю. Від нас можете підїхати на котрубудь лінію: Роттердам, Антверпію і Гавр. На Гамбург тяжамо, але доси тілько перша ліква. Ми зі своєї сторони щиро радимо всім нашим Українцям, щоби дали собі спокій покищо з подорожею до краю. Чекайте, маєте ще час, там гарадзи Вас не чекають; пізнїйше можливо побільшите з найбільшою охотою вернутись назад, а вже не буде можна. Однак хто конче мусить, то дарма. 153-55

МОЖЕТЕ СПРОВАДИТИ СВОЮ РОДИНУ З КРАЮ!

Однак кого можете спровадити і в який спосіб, щоби дана особа могла дістати пашпорт з краю до подорожи то в тій справі пишіть до нас, а ми радо відповемо. — Всякі листи чи посилки грошеві, чини ордери, виписуйте на кождому з Вас знане ім:

S. MILANOWYCZ & WEIL CO.,

193 Grand Street, Jersey City, N. J.

ПОТРІБНО

до досьвідчених столярів.
10 справних помічників до будов структуральних поза місцем.
400 звичайних робітників.
Стала робота, знаменити відносини робітничі.

Голоситись до:
EMPLOYMENT OFFICE,
FEDERAL SHIPBUILDING CO.

Як дістатись на місце: З Ню Йорку їдьте тунелем до Джерзи Сіти, а тут на Ексченджі Плейс пошайте стрітеру з написом Newark (Lincoln Highway Line) а ся завезе Вас до „шипрду". 153-155

З ФІЛЬОЗОФІЇ ПОЛІТИКИ

Переклав Михайло Лозиньский.

ЦІНА 65 ЦЕНТІВ.

Замовлене висилайте враз з грішми на адресу:

„SVOBODA", 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

NUXATED IRON

„ПАНЕ ЛІКАРЕ СЕ ПРИПИСАНЕ СРЕДСТВО ДЕЛАЄ ЧУДОЕС".

Лікарі говорять, що Nuxated Iron скоро і у спосіб подивляючий надає силу і енергію мускулам і зовсім нервам і знищує всякі нервові і вичерпані.

Спитайте ся перше сотки осіб сильних і здорових, який стопень якого обставини і може заздалегідь свою силу і переконаєш ся, кажуть і вони скаже: „Nuxated Iron". Dr. James Francis Sullivan, бувший лікар шпиталя Bellevue (Outdoor Dept.) в Ню Йорку і нового шпиталя Westchester, говорить: Тисячі людий, терпить на брак заліза, однак не знають, що мають знаменні. Нема нічого лішного як зелїзо ореґінуючо Nuxated Iron для приспорення сили і здоровя женщинам крови і здоровя, а мущинам доданє сили. Щоби мати повність по мої пацієнти одержать правдиве зелїзо орґанічне, а не якусь форму металічної мішанини, запитуйте все Nuxated Iron в оригінальним опакованю. Nuxated Iron розвиває силу і витревалість ослаблених, нервових і вичерпаних людий дуже часто протягом двох тижнів.

Гарантоване фабрикантами: Nuxated Iron поручувальний згадним рецепсие дінарем. Сулайвен набути можна у кождого доброго лікаря за рецептою або безпосередньо у гарантованої фабрики, що коли ся обалаєся без успешности, то гроші звертають.

ЯК ІНФОРМУВАЛИ ГАЛИЦЬКІ НАМІСНИКИ ЦЕНТРАЛЬНІ ВЛАСТИ У ВІДНИ ПРО УКРАЇНСЬКИЙ РУХ НА ПОЧАТКУ ВІЙНИ.

Український нарід зустрів сьвітову війну з великою тривогою. Конфлікт, який витворився на Балкані у Сербії, перейшов на інші держави і дуже звалював місця Европи, то є на Альзацію і Льотаринґію на заході, а на Галичину на сході, та до почин кровавої різні, яка ще і дотепер не покінчила ся. На сході воєнним тереном стала Галичина, а опісля північно-західні частини України т. є. Волинь і Холмщина — частини населені майже виключно українським народом, якому приходилося, та ще й тепер приходить ся терпіти на собі всі наслідки війни веденої на його землі.

Наслідки воєнних подій стали ще тому страшнійші, що український нарід у своїх питомих землях став на перешкоді імперіялістичним змаганням польських верховодів, що поставили собі за мету відобувати ним помочи сусередних держав Польщу в її історичних границях т. є разом з українськими землями аж по Київ і Чорне море. Український політичний рух, який змагав до повеленна царату та до відбудови свого самостійного політичного життя, не міг сим імперіялістам бути до вподоби, тимбільше, що український нарід виявив зі своєї політичної пасивности, а взяв активну участь в подіях, а вони мали рішатись і його судьбу.

Творенні добровольних відділів т. є. легіону „Українських Січових Стрільців" заманіфестував він себе виразно, що він це разом з сусередними державами та що і його метою полагоджене Росії через відновлену Україну і сотворенне з неї самостійної української держави.

Так-отже конфлікт між українським визвольним рухом а польською імперіялістичною політикою і то в часі, коли ще в дорозі польської держави не було, чисто зростити ся та прибрати ще острійші форми, ніж це було десятилій літ перед війною. Не дивно отже, що Поляки побоювали його силою та ще більше цинічними середниками, ніж перед війною.

Приметою польських верховодів у боротьбі з Українцями було се, що поки низкими клеветами зуміли вибити собі з правительственних сферів у Відни міри-степенну, що уладує кроп в порядку, коли тамечеся молодий український рух представляли вони все що рух анархістичний, підмашиваний що загрозує спокоєнню не тільки одного краю, але також і цілої монархії. Клеветами вони все побіджували, а які наслідки вони мі перед війною, дне історія показує десятилій добре опнеати. На найвеличнійший культурний рух називали ся не тільки жандарів, але і вибор, зрештї заїнтересовані не тільки жертвами, а по краю часто лічи ся кров одних сели.

Клеветами стали приметою доброго Поляка, починаючи від найнизшого урядника до найвисшого вершка політичної суспільности, що видавала на себе, чуть третьяцьких, міністерів, міністрів, і т. д. Сим доброго польського середника не лічили

Р. Романський.

ОСТАННІЙ БІЙ.

Я досі не розумію, чому у мой пам'яти збереглися найменші подробиці з часу сього незабутного відвороту українського війска із культурного осередка нашої нації, — Львова. Чимало вражінь довелось із того часу пережити, чимало важних подій соціяльного й політичного характеру пересунуло ся на овиді національного житя, а я немов на злум тямаю найменші подробиці сеї сумної ночи з 21-го на 22-го падолиста.

Тямаю дуже добре сей кромішньо тьмою окопаний морозну ніч й сю гробову тишу перед ненадійним відвротом, коли положенне у Львові настідком пробутя перемагаючих польських сил із Кракова сідало невлежиме. І мені, яко командантови сотні злетів се двома упевнечити й поклавши ся на телефон ч. 2: „Доприйшов тут..." Переразливий дис нанс вуду й получення не стало. „Поляки в Народнім Домі? Що стало ся з Начальною Командою? Зчуєть, вогні на задах і українській Львів втрачений!"

На жовківській улиці тарахотіли вози, автомобілі й гармати в ворожі Жовкви чи там Камінки. Се ріжбувала ся саме загальний відворот українських війск.

Мовчки о півночи вдяти теплими чужинцями хоробрі стрільці й удали ся почевні зі сповідности в напрямі Жовкви. „Лежати до остатньої хвилини лінію Бальновиця-Підзамче!" — прийшов короткий приказ від отамана К. І я сумнів, що на мені тяжить важкий обовязок стриму польського натиску, мов важкий обоз, що ставне до ефективне й не мало иншої мети, як нажаку боронити лінії Бальновиця-Підзамче, щоби ми не пратили усього обозу, що саме робив поспішний відворот і щоби відступаючі групи мали час впорядкувати ся та поза Львовом уставити ся до бою.

90 українських кріси мало ще, а пиці в лаксстенцях, мертвечих пустуках лежали на зрошеній кровю землі. Лиси наступали раз-раз. Але наші сідні козаки не здавали ся. Потири гарно шалїли ґранатами бій. Відчувало ся величезну польську перевагу й здавало ся, що осьось перебють нас Ляхи. А серед гряду куль кріси і скоропліли літом вибухали Генеральна Команда й члени Правительства. „Вони втаковні!" роздає ся окляк радости довкруги мого „автобуса", що складав ся з ординанса, трох лучників і трох телефоністів. „Вратовані!" лагуть весь рій.

І сильно напирали анов Ляхи, — наступ один, другий, третий, четвертий — здавало си: сь-ось усе пропаде. Ні! Се не боротьи ся вже стрілки й оплечені: се борота ся горстка голодних на смерть лицарів і кучі дрібних наші ради, то змагали ся неначе льви наші борці.

Пати година рено відступ! Перейшли вже всі частини наших війск, значить останні мої сотні стоять на своє важке завдане яко задня сторожа. І в напрямі Підзамча серед дзвяяних бой відступали наші війска.

Жовківська дорога! Стрічаю несподівано незначну громадку наших жовнірів і із провідника, раненого в руку й легко в голову. Се були недобиті радянські сотні, що так по геройськи била ся на габвілійських полях, і командант поручник С.

„Кілька днів тому назад я мене була сотня, а сьогодня 35 чоловіка; решта лиці в важких боях і на горбах лїбських полях мерлиуть ранені товариші! Перейми отсю горстку героїв під свою команду", сказав поручник „а бач раненний!" — „Вперед!" роздає ся мій оклик.

І 105 чоловіка поплинало український гурт князя Льва! Яка зміна на протязі сотних хвиль. Розпустили боєву лінію, мовчки тупала мов дружина. Аж ось доносить стежа: „Поляки в Збоїках!" Ага, значить захотять нам зади! „Бігом!" Дивлю ся через далекоглед. Ляхи, яких 150 до 200 полоняків. Тяжцем наближували ся наші до польську кінницу ординарцами. Помітили нас Поляки. Закинів останний завзятий наш бій.

„Вперед!" лунав мій поклик. Тонали ворожі ряди й скоростріли. І ось громадно з диким вереском „ура" кинулись Ляхи. Як не стрепенуть ся мої юнаки, як не заграють наші ноги й скоростріли! — „Бий, ріж Ляха!" лунав всюди крик. При одному скоростріл сидів я, орудуючи ним. І раненій поручник С. „Яка розкіш!" сказав поручник, „було змітаєш тих рабінників-убийників." І я зі захватом кликав то без упину пашу з мого скоростріляу. Кладучи покотом польських хижаків. Змітали ся дрібні польські ряди. Як не кинуть ся усі враз мої козаки. „Наступ!" — розда ся мовний гуз! „Ура, бий Ляха!" — і багнетами пробили ся наші сливні вояки! „Побіда, побіда!" заклинула моя дружина. Відкали розбиті Ляхи, а наші скоростріли стелили трупами польських варварів на українській землі.

Львів був вже за нами! Мовчки ступали зі сльозами в очах мої герої-вояки; на возі сидів ранений поручник і плакав. Такий неимовний моральний біль, — український варвар у Львові! І мовчки ступали мої ряди; і їнов попереду й контав рясні сльози. Ми не плакали як дітвахи; се були сльози біля неимовного душевного болю. І ранений поручник С. Жидачі. Поручник командував „До молитви". — „Боже великий, єдиний", сказав гурт бойців.

Здалека в проміях сонця видній ся наш Львів...

(З відсекского „Укр. Прапора").

ПЕРШОРЯДНА УКРАЇНСЬКА АПТИКА І ДРОГУЕРІЯ

МИХАЙЛО УГОРЧАК,

(Давнійше С. J. McCloskey)

216 Washington St., cor. Sussex St.

Jersey City, N. J.

Приладжує ліки після лїкарських рецепт скоро, сумлінно і по умірованій ціні. Має на складі великий засіб ріжнородних аптекарських ліків, всі американські і заграничні патентовані ліки, масти ВВ і т. и., великий вибір перфум, пудрів і других косметик і бажалі всякі інші. Продає також всякі аптикарські і дрогуєрні. **Морожене і Сода.**

Доводітіна практична і фахові дер жавні дипломи дають найкращу поруку сумлінної, скорої і точної обслуги. 1074—

Отворене кождого дня в тижни включаючи неділї і свята від 8-ої год рано до 11-ої вечер.

КОРАБЕЛЬНІ КАРТИ ДО ЕВРОПИ

на найновійші лінії.

ПЕРЕСЕЛКА гроший по найнизших цінах до ГАЛИЧИНИ, ПОЛЬЩІ і других країн.

Доручене ґварантується.

ВИМІНА ГРОШИЇ.

Ми є агентами American Express Company.

Пишіть по інформації а ми відпишемо Вам по українськім.

Скору обслугу ґварантує Ваш кравн: 148тв—

M. WILLIAMS,

126 W. 116th ST., NEW YORK, N. Y.

Українське Бюро Продажи карт корабельних і пересилка гроший.

Телефон: University 6916 & 6917.

НЕДУЖІ МУЩИНИ.

Коли терпите на яку недугу, то Вам потрібна порада і опіка. Ми скажемо Вам як лікувати, щоби Ви видоровіли. Коли не будемо могли Вас вилічити, то се скажемо Вам. Наші медицини є ґварантовані. Дамо Вам ґварантію на письмі.

МИ ЛІЧИМО ВСЯКІ ХРОНІЧНІ НЕДУГИ.

Болї, гнилі рани, окалїчення, пропукливі, шкірні недуги, болї горла, запір і недуги жолудка, недуги уши і всі мочові долегливости. 30 лїт практики в сім місті.

ПОРАДА ДАРОМ.

DR. MOORES SPECIALISTS, 407 FOURTH AVE., PITTSBURGH, PA.

Напроти почти.

ГОДИНИ: 9. до 6 щодня; 9. до 8. в суботи; 10. до 2 в пол. в неділї.

КОЛЯДИ

ЩЕДРІВКИ

НА РІЗДВО ХРИСТОВЕ І БОГОЯВЛЕНЄ З ДОДАТКОМ ПІСЕНЬ СТРАСТНИХ, ВОСКРЕСНИХ І ИНШИХ ПІСЕНЬ ЦЕРКОВНИХ.

ОКОЛО 100 СТОРІН ДРУКУ середної величини.

ЦІНИ ЛИШЕ 25 ЦЕНТІВ.

Продаєсь поодиноки примірники, а в більшій скількости зі значним опустом.

Замовлена належить висилати до:

„SVOBODA", 83 Grand Street, Jersey City, N. J

Позір! Українці в Клівланд, О. і околиці!

1. Хто хоче їхати до СТАРОГО КРАЮ, або післати гроші до своїх рідних, прошу удавати ся до нашої Української Фірми. Гроші посилаємо по деннім курсі під повною ґварантією.
2. Виробляю і потверджую всїлякі документи так для Америки як і для старого краю. 1479—
3. Виробляю паспорти до краю.
4. Продаю Реальности в місті і фарми.
5. Асекурую доми, меблї, автомобілї і ін. жите.

Години офісові від 4. пополудни до 9-тої вечером у власнім домі.

Андрей Т. Білінський

1820 CASTLE AVENUE, CLEVELAND, OHIO.

а від 8-мої годині рано до 3.30 пополудни в офісі

318 SCHOFIELD BLDG., CLEVELAND, OHIO.

ПЕРША А ЧИСТО УКРАЇНСЬКА ЕКСПОРТОВА КООПЕРАТИВА

ПЕРЕСИЛАЄ ПАКУНКИ ПЕВНО і з УСПІХОМ, АСЕКУРУЄ ДО МІСЦЯ ПРИЗНАЧЕННЯ

Філїя: American Express Company,

Подаємо до відома радину вістку тим, що нарікають що їх родини не отримали гроший або що гроші за довго ішли. Ми Вам вишлемо гроші тан, що за три до чотири тижні будуть на місци. Гроші вислані тепер Вашим родинам будуть виплачені в банках в Галичині в слїдуючих містах: В банку у ЛЬВОВІ, СТАНИСЛАВОВІ, СТРИЮ, ДРОГОБИЧИ, ТАРНОПОЛИ, ПЕРЕМИШЛИ, ЯРОСЛАВЛИ, ЯСЛІ, НОВИМ САНЧИ, РЯШЕВІ, ТАРНОВІ, а для БУКОВИНИ в ЧЕРНІВЦЯХ.

Не чекайте але пишіть до нас як вислати гроші аби Ваша Родина отримала за три до чотири тижні. Ви самі в листї вишлете їм і на жадане особисте чи писемне вислана квота буде виплачена Вашим рідним без застереження в висше згаданих банках.

ПИШІТЬ ДО НАС ПО ВСЯКІ ІНФОРМАЦІЇ, ІДУЧИ ДО ДОМУ ЗАРІДІТЬ ДО-НАС І СПИТАЙТЕ ДЕ ПЕВНО І ТАНО ПЕРЕСЛАТИ ГРОШІ, КУПИТИ ШІФКАРТУ, ВИСЛАТИ ПАКУНОК.

ПИШІТЬ ДО НАС У ВСЯКИХ СПРАВАХ, А ОТРИМАЄТЕ ЧЕСНУ І ДАРЕМНУ ПОРАДУ.

Ukrainian Export Cooperative Company,

318 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

З КРОВАВИХ ДНІВ.

В. Г.

Трамвай „L J." їде у вечірну пору ось вітелем ярад. Людий в нїм мало. Улиці Львова, як звичайно під сей час, без великого оживлення. Холодна пора кінчуючитя. Дрібний, зимний дощ гонить людоми. Ой, що їдуть, вертають зі лекційних вечерниць, зі ресторанів, зі американських і заграничні патентовані ліки, масти ВВ і т. и., великий вибір перфум, пудрів і других косметик і бажалі всякі інші. Продає також всякі аптикарські і дрогуєрні. **Морожене і Сода.**

Сьогодня — або нїколи! А як не вдасти ся?...

І фіяк кровь вдарив до голови, жах стискає серце...

Але ні... ні... мусить вдати ся!

Перви патагнені до краю, думки гуде ніть страшний танець, я вів їде... Лиш... Четвертий вагон... скоро, майже бігцем до Народного Дому.

Три рази стукнув у бічні ворота.

— Хто так?

— Свої.

Відчинили ся брами... Бігцем через по двіре і сходи в гору.

Кімна II. Б. Рух, такий оживлене Гуртками по чотирох, пятьох сидять ту деяки, гімнасити, офіцири; ніяколоси радять; одні працюють листи пишуть другі пакети ладять приказ. Всюди горять на поперевовнку, заполнене, кожди рішений на всьо, з обличчя кождого видно такий:

Так, сьогодня! Сьогодня в ночи. Вдасть ся! мусить вдати ся! Нїщедо і кровь своєю окупимо побіду!...

Долинаю до отамана Витовського і голоцу: „Ваш кравн:

— На головному двірци 16 машинови: кріси. Угорський курінь держить сторожу, 300 мужів у нього. В бараках біля двірци дві ударні компанії. Кожний чоловік має 60 крікових стрілен і 4 ручні ґранати. Два курені в готовності на улиці Городецькій, нам поручник П. має інспекцію в команді двірця, є під надзором і кожні з такими силами, що ся увидимо. Австрійська команда вислала для надзору майора генерального штабу; він сидить у команді двірця, нїчи ждучи на подїї.

Отаман замовкнув.

Лікуючі! Приказати видані; частина хворіїв уже розійшла ся. Змінять ся тільки прикази 15-тої групи. Тут для нас — о годині 1-ій в ночи перечислити собі — о годині 2-гій на місци. Голову в гору, дехайть ся бодро. Гаразд!...

— Гаразд, пане отамане!

Дрожачою рукою ловлю дзиток паперу. Радість розпирає серце, нїмочасно мучить думка: Що буде, як не вдасть ся що буде?... Але ні. Повелесть ся! Мусить повести ся! Ми мусимо мітом заволодіти. Мусимо!... Тут рішиться ся судьба Вітчини...

Дух Українки кличе! Козацька слава манить... Пійдемо і стрясемо кайдани!... Виберемо волю!...

Ніч.

У Народному Домі кипить робота. Зносять пачки, складають крісові паси, трібують кріси.

На долї в подвіри дві стежі в поготові. При брамах сторожі. Все тихо. На вітрь кроків не чути...

Ві часу до часу стежі потрійний стиг у ворота. Се умовений знак...

Двох жовнірів уводить арештованого мужика у широкій опанчі. Переходять подвіре — нїяка слова — — — кім нїта на право. Мужик розпинає опанчу витягає звідї які кріс, з кождої кишені два назуки, зза спини витягає маґазини стрілен, скидає опанчу, здіймають з нього паси стрілен до капшенних ярів. Жовнїри, що його вели, рівнож опасані пасами, картонами маґазинів, — — скидають позавязувані ручні ґранати. Тихий тріюмф... Одни другому стискали руку.

— Все вже?

— Ні. Остало ще 10 пачок. Четар С. Б буде ще з кількома іншими транспортом при другій брамі.

— Славно!

— От! Сину, сину! Коби ти щасливо вернув. Памятай, у тебе стара мати. Я не сьмію тебе здержувати — йди і вертай мені щасливо подвійним — — — можеш-ту за тебе!

Горячі сльози покотили ся з В пошиї жура очий... Обняла мене судорожно — — — мовчки ще чоло долгим, горячим поцїлунком. — — — Ніщо, ще нечо сказати, та голос її задушив ся...

Вмить оголосила особа та міцно кріпким голосом до мене:

— Іди сину, йди!

Година 12-та в ночи. Стрічаю четаря... Ми увійшли тільки кілька кроків від брами Народного Дому, коли вискакують на нас австрійські поліцаїти. Пішли вони зі сторони. Звернули тільки увагу на бараки. Відтам пахнїли і підійшли.

— Ось сьогодні — каже товариш — ні ні не случай, ми всї будуть повертовані — справа покинчиває ся катастрофою.

— Ти, тема ніч... Першого надолиться. Іде нісьмо йде обережно клубеньким тоном. Вже четар М. О. Побіч мене стоїть С. Б., по ліві двох семи ярів, ми каменець дістанемо ся на одинайцятку. Друга частина з четарем має вдарити в ненадійно з дикого кроки, переходячи стрілами уряд. Сиєгуєтьсь!

Розібрали ся з черевиків і йдемо тихим.

Минаємо ряд коридорів, стрижів і вихідно вже на стрілчиска одинайцятого. Доходить нас детаїл стукіт. Десятник П. шепче: „Воно такеко буде, не спіть"...

Рівночасно чуємо якийсь менїр ці ідеї на Брацінську ч... Там на нас іде цивільний одяг і сильнійша лєгітимація на імя Шт... Гаразд!...

Мені серце дідо молотом... а вже більше не заснуе... Від третої числа ночи... Одіеле зачав вбирати ся. 3½ фун на брем... Лва нога дуже тяжіла; я чув, що знова керуваить... вирвати ся одначі і йшов помо на вартового. Сей підіце ся і крикнув: „Ко ся?"

„Чесь, обиватель!" — відказав я тоном старшини і вийшов на волю.

УКРАЇНСЬКІ ЛИСТИ

до писаня з Америки до старого краю, прикрашені двома цьвітами і образком, срібні, ручні і друковані в кількох кроскях. Нікомо сьогодня не ходить! Найдорозші Родичі, Найдорозша Мамо, Дорогий мій Отче, Дорога Жено, Дорога Сестро, Дорогий Брате, Дорогі сини і до Америки. До моєї Любої, з чужини зза моря. Спіши мій дїточку на Русь Україну, Біда тому біда, хто свій край лишає, З краю де Христос народив ся, Христос Богоскрес, Рождество Христове. **Ціна 10 цент. за один, 14 листів за $1.25 з пересилкою.** 147ч1

Жадайте каталоґа книжок українських. Пишіть до:

ROYAL SALES CO.,

Branch 59, Sta. O, New York City.

ЛІКАРСТВА АПТИКИ СВ. МИХАЇЛА

Молодість Бальзам	$5.00
Бальзам на подвигане в середині	3.00
Бальзам на безсонність	2.00
Кроплї ка корчі в жолудку	2.00
Пігулки на конвульсії	2.00
Кроплї до очий від запалення	2.00
Лїк на Солітер	5.00
Порошок до усуваня волося з лиця і тїла	1.00
Волосорїст до поросту чорного волося	2.00
Вусорїст до поросту довгих вусів	1.00
Пігулки від ревматизму і простуди	3.00
Масть до натирання від ревматизма	2.00
Жолудковий бальзам від катару жолудка	2.00
Пігулки до очищення жолудка	1.00
Фарба на сиве волосе (на всї кольори)	3.00
Масть на прищі, корости і лишаї	2.00
Геркулес, до скріплення сил і апетиту	2.00
Крім і мило до прищів	1.25
Успокоюючий бальзам на нерви	2.00
Лїк від простуди і лихорадки	1.00
Бальзам до очищеня зіпсутої крови	2.00
Пігулки від болю голови	2.00
Порошок на пітнїючі ноги	1.00
Лїк від гемороїдів	2.00
Масть до натру в носї	1.00
Кроплї до болю зубів	1.00
Лїк проти болю в горлї	1.00

Окрім всїх лїків, що тут подано, маємо всякі другі лїки против всїх хронїчних і заразливих хорób. За всї наші лїки даємо повну нашу ґарантію. Пишіть по катальоґ.

Хто пришле відразу 10 дол. на рідні ґрошї, вишлемо ДАРОМ дуже добрий дерунок. Як ви хорі на якунебудь слабість пишіть нам сейчас, а ми вам поможемо. Листи і мони-ерадо на гроші належить адресувати до: 153ч

ST. MICHAEL MEDICINE CO.,

Dept. D.

CARLSTADT, N. J.

РУХОВІ ЗАБАВИ І ГРИ

Зладив І. Боберський, учит. рухи. Рухові гри дають нам воздух, сонце, рух, смех, звуку і завдяки.

ЦІНА 30 ЦЕНТІВ.

Замовлена висилайте разз з грішми на адресу:

„SVOBODA"

83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ТИСЯЧІ ВРАТОВАЛИ

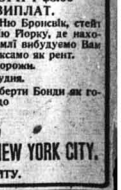

Богато терпячих, котрі піддавались лїкарській опіні на всякі долегливости без нїякого успіху, вкінци відкрили, що причиною їх хвороби був солітер і другі червеві хробаки: Коли Ви маєте бліде лице, тупий зір, обидки під очима, покритий язик пече в околици серця, гази в жолудку, заворот болї голови, запір, лихий шелест, коленї в жолудку, неприємний віддих, надмірна дервовість, острболї в жолудку і кишках, вичерпане, брак амбіції і т. и. тоді не вилавайте даром ані цента, ані прийдіть до Пітсбурга піддивесь бадмно нашого X-RAY, який Вам скаже всю правду. Наші ко-ди дають запоруку, не ждуєм як другі, бо знаємо, що Вам залежить на успіху.

Коли маєте солітра або другі хробаки, то нашою методою усунеть ся їх в короткім часї, без невгоди.

Без згляду хто завинив і якіб клопоти не були, пацієнти приходять до нас зі всїх частий Злучених Держав о поміч.

ГОДИНИ: від 9. рано до 8 вечер. В неділї: від 9. до 12. в полудне.

PENN LABORATORY, 2nd FLOOR, 708 PENN AVENUE, PITTSBURGH, P

МАЛИМ КОШТОМ

можете мати власну господарку і забезпечити собі Вашу будучність, щоби так тяжко не гарувати на старші літа. Можете у нас купити малу фарму о 10.000 квадратових сїн найлїпшої земелї, рівної, чистої без каменїв і інших корчів за

$345.00, $50.00 ЗГОРИ і $8.00 МІСЯЧНО НА ВИПЛАТ.

Земля находить ся при великім фабричнім місті Нїю Бронсиль, стейт Нїю Джерзи, 50.000 людности, 55 мінут їздиленя з Нїю Йорку, а належить до всїлякої фабрики, що ся тамо ставить. Ми ся зиємо дибудувати Вам хату після Вашої вподоби, яку можете виплачувати таксамо як рент.

В разї купна компанїя вертає кошти подорожи.

Офіс отворений також в неділї до полудня.

Не зволікайте а рішайте ся скоро. Приймаємо Ліберти Бонди як готівку. Пишіть або голосїть ся по дальші інформації до

HAMILTON REALTY CO.,

63 PARK ROW, WORLD BLDG., ROOM 910, NEW YORK CITY.

КОМПАНІЯ Є ПІД КОНТРОЛЕЮ СТЕЙТУ.

ДО ВАШИХ ПРИЯТЕЛІВ В КРАЮ

ПОЛЬЩІ, ГАЛИЧИНИ, БУКОВИНИ, РУСИНІ І ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНИ

можемо пересилати гроші з повною порукою. Наш чек буде переслаиний до Ваших свояків або приятелїв до кождої части повисше поданих країн. Чеки в долярах, левах, марках або коронах по найнизших щоденних цінах. 109.10—

NATIONAL NEWARK AND ESSEX BANKING COMPANY,

NEWARK, N. J.

Найстарший і найбільший банк в стейті Нїю Джерзи. Оснований 1804 р.

Час Радости і Веселости

скоро надійде. І ваші рідні в старім краю бажали би у веселім настрою витати Рождество Спасителя; вам треба уможливити їм се подане трошеві помочи на відвернене нужди і смутку. Зробіть їм

Веселі Різдвяні Свята

та пішліть вашим родинам

Гроші до Старого Краю

ЧЕРЕЗ НАЙБІЛЬШИЙ ХРИСТІЯНСЬКО-СЛАВЯНСЬКИЙ СТЕЙТОВИЙ БАНК

BOSAK STATE BANK, Scranton, Pa.

ПОСИЛЯЄМО ГРОШІ ДО ГАЛИЧИНИ, ПОЛЬЩІ І ВСІХ ИНШИХ ЧАСТИЙ СЬВІТА СКОРО, БЕЗПЕЧНО І ТАНО ПІСЛЯ БІЖУЧОГО КУРСУ ВИМІНИ

Невідкладайте, аби не було за пізно. Вишліть гроші як найскорше, таки сьогодня, аби ваші рідні дістали їх на час, на Свята. А як хочете мати певність, що ваші гроші дістануть ся до властивих рук, то посилайте їх завсіди через стейтовий банк:

BOSAK STATE BANK
434 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.

ДЕПОЗИТОРІЯ ФОНДІВ ПРАВИТЕЛЬСТВА ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ, СТЕЙТУ, ПЕНСИЛВЕНІЯ, ПОВІТУ ЛАКАВАНА, МІСТА СКРЕНТОН І УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.

Від 1-го падолиста до кінця свят, наш Заграничний Департамент буде отворений щоденно від 9. рано до 9. вечером, окрім неділі і сьвят.

Коли не можете прийти особисто, пришліть Ваш моні-ордер почтою, я ми полагодимо скоро Вашу справу.

„ЦЯТКОВАНА ЛЕНТА"

ЗАЙМАЮЧЕ ОПОВІДАНЄ ПРО ТАЙНИ ПРИГОДИ ШЕРЛЬОКА ГОЛМСА.

До тепер се оповідане друковане по раз перший"в українській мові.

Книжки сеї не купите ніде за жадні гроші. Купіть календар Канадійського Українця, а там знайдете се оповідане. Се одно оповідане варта більше як 50 центів. А Ви за 50 центів одержите КАЛЕНДАР, в якім знайдете богато гарних оповідань, віршів, розвідок, ілюстрацій і т. п. і т. п.

Богато гарних статий, віршів і новель одержали ми впрост зі старого краю. Замовляйте отже наш КАЛЕНДАР сейчас — нині! Ціна одного примірника з пересилкою 50 цент.

Хто надішле 5 дол. на 10 календарів, одержить два календарі даром. — Замовленя посилайте на адрес: 150-53

CANADIAN UKRAINIAN,
590 RITCHARD AVENUE, WINNIPEG, MANITOBA.

ПОЗІР ВИНАХІДНИКИ

Витніть сей купон і пришліть нам разом зі своєю адресою а одержите ЩОСЬ НОВОГО І ЦІКАВОГО, що Вас буде дуже інтересувати. Адресуйте так:

AMERICAN EUROPEAN PATENT CO., Inc.,
Pacific Building, Washington, D. C.

КУПОН — 8. 105—

Поважані Панове:
Подаю Вам мою адресу і прошу прислати мені безплатно Вашу лісту НОВИХ ВИНАХОДІВ, котрі можуть бути потрібні і вошукувані, на таком другі цінані інформації о патентах.

Моє імя .....
Адреса .....

ПЕРЕСИЛКА ГРОШЕЙ

до ГАЛИЧИНИ, РУСИНІ, ПОЛЬЩІ і ЧЕХО-СЛОВАКІ.

Ми висилаємо гроші до краю по найнизшім курсі. Сейчасове доручуване.

Ми є агентами AMERICAN EXPRESS COMPANY.
ПРОДАЖА КОРАБЕЛЬНИХ КАРТ НА ВСІ ЛІНІЇ.

Ми даємо правні поради у всіх справах. Перепроваджуєсь продажи реальностий. 123—

Ми говоримо по УКРАЇНСЬКИ. Офіс отворений до 8.30 вечер.

PRAISNER & ROBAK

10 Belmont Avenue, NEWARK, N. J.
ФІЛЯЛЬНИЙ ОФІС: TYLER & WARWICK STS.

ТЕПЕР

є найвигіднійша пора

КУПИТИ ПРАПОР КРАЄВИЙ

просто від фабриканта, зроблений з чистої вовни подвійної тканї, тревалої барви зв. „БОНТИНГ", котрий оферуємо по слідуючих дешевих цінах:

	2x3 стіп	3x5 стіп	4x6 стіп	5x8 стіп
Американський прапор	$3.00	$5.00	$7.00	$10.00
Український прапор з гербом на обі сторони	$3.75	$7.00	$9.00	$12.00

Пришліть переказ почтовий і прапор буде висланий, почта буде оплачена.

Ми є також головними фабрикантами АМЕРИКАНСЬКИХ І УКРАЇНСЬКИХ ШОВКОВИХ ПРАПОРІВ, ЦЕРКОВНИХ ХОРУГОВ, ВІДЗНАК І ВІДЗНАЧОК ТОВАРИСЬКИХ. — ШАПКИ, КАПЕЛЮХИ, ПЕЧАТКИ СТАЛЕВІ І ГУМОВІ, для Товариств і Клюбів. 27г—

Коли потребуєте щось з тих річий, то не забудьте писати до нас, бо цінуємо. Наведемо заощадите гроші. Пишіть по взірці і катальоґ на адресу:

EAGLE REGALIA COMPANY
115 NASSAU STREET, NEW YORK CITY.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Тов. „Українська Січ", від. 170, подає до відома, що річний мітінґ відбудеть ся в суботу, 27. грудня, в гали церковній на розі Сусекс і Ґрін ст., о годині 7.30 вечером. Контрольна комісія буде здавати річне справоздане, а таксамо і урядники. Відтак виберуть ся новий уряд. Просить ся всіх членів на сей мітінґ прибути, бо котрий член не явить ся, заплатить кару $1.00, а урядник $2.00. Будемо приймати нових членів до У. Н. Союза і до товариства. — Г. Готра, секр.

МЕЙФІЛД, ПА. Бр. св. Василія, від. 185, повідомляє своїх членів, що річний мітінґ відбудеть ся в четвер, дня 1. січня 1920 року, в домі Павла Поліцького, о годині 1-шій пополудни. Просить ся всіх членів, аби явили ся на сей мітінґ, бо будуть ся вибирати новий уряд. Будеть ся приймати нових членів до братства і до У. Н. Союза. Буде справоздане урядників за цілий 1919 рік. Просить ся членів, аби принесли з собою нових членів. Неявивший ся на тім мітінґу член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — Т. Олейко, предс.; А. Процанін, кас.; П. Шведь, секр.

НОРТТЕМПТОН, ПА. Тов. Укр. Січових Стрільців, від. 44, повідомляє, що на річнім мітінґу дня 14. с. м. вибрано отсей новий уряд: С. Кудин, предс.; В. Мишка, заст. предс.; А. Чепелик, секр.; Г. Михалішький, заст. секр.; І. Махіброда, кас.; А. Мазур, заст. кас.; Г. Ярема, А. Гурин і К. Бойко, контрольори; І. Савка і Т. Кирик, доглядачі хорих; І. Мельник, прапорник. Мітінґи будуть відбувати ся кождої четвертої неділі в місяци. — С. Кудрик.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Річні збори тов. „Запорожська Січ", від. 117, відбудуть ся дня 31. грудня 1919 р. о годині 8-мій вечер, в Укр. Нар. Домі, 6-та улиця. Просить ся всіх членів точно явити ся, бо котрий член на сей мітінґ не прийде, заплатить кару. Нових членів до У. Н. Союза будемо приймайти за половину вступного. — Й. Деревянка.

КУРТІС БЕЙ, МД. Бр. св. Михаїла, від. 55, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбудеть ся в неділю, 28. грудня, в гали Чеській, точно о годині 2-гій пополудни. Обовязком всіх членів явити ся на сей мітінґ, бо буде справоздане з цілого року і вибір нового уряду. Хто би хотів вписати ся в члени братства і У. Н. Союза, нехай прийде на наш річний мітінґ, бо будеть ся приймати нових членів до братства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. Приймаєть ся мущин, женщин і дітий. Просить ся всіх членів, аби кождий постарав ся привести на цього року і вибір нового уряду. Хто би хотів вписати ся в члени братства і У. Н. Союза, нехай прийде на наш річний мітінґ, бо будеть ся приймати нових членів до братства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. Приймаєть ся мущин, женщин і дітий. Просить ся всіх членів, аби кождий постарав ся привести на цього року і вибір нового члена до нашого братства. Неявивший ся на тім мітінґу член заплатить $1.00 кари, а урядник $2.00. Довгуючі члени мають виправити свої довги, а також зложити по 30 цнт. за календарі на рік 1920, бо инакше будуть суспендовані. — Я. Семенюк, предс.; А. Корчинський, кас.; П. Семенюк, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Тов. „Зап. Січ", від. 342, повідомляє своїх членів, що в неділю, 28. грудня, відбудеть ся річний мітінґ, на який всі члени мають прибути, бо будуть важні справи до полагодженя і вибір нового уряду. Котрий член не явить ся, заплатить кару $1.00, а урядник $2.00. Мітінґ розпічнеть ся точно о год. 12.30 пополудни. — А. Скочинець, предс.; Н. Мачужак, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Уряд бр. св. Андрея, від. 66, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбудеть ся в суботу, 27. грудня с. р., в Укр. Нар. Домі під ч. 318 Е. 72 ул. Не явивший ся члени мають явити ся всі члени, бо є дуже важні справи до полагодженя. Неявивший ся член підпадає карі після статута. — Д. Шумелда, секр. рек.

Юрій Вляст.

УКРАЇНСЬКА ПРЕСА НА ЗАХІДНІЙ ОБЛАСТИ УКР. НАР. РЕСПУБЛІКИ.

До часу памятного переворота в дни 1. падолиста 1918 р. українська преса на землях Західної Области У. Н. Р. концентрувала ся головно у Львові, а тільки нечисленні часописи виходили на провінції. З хвилею переворату справа ся змінилась основно. В часу української влади у Львові виходили там з огляду на се, що Львів був безпосереднім тереном боротьби, лише дві часописи: „Діло" і „Українське Слово". Та з хвилею зайняття Львова Поляками польські власти їх видання сейчас припинили та аж пізнійше дозволили на видавання инших двох українських часописий, а вся українська преса на землях Західної Области У. Н. Р. від часу переворату в дни 1. падолиста, а радше від часу занятя Львова Поляками, силою факту концентрується ся на провінції поза Львовом, головно в місци осідку правительства в Станиславові. Майже в кожде більше місточку виходить якась часопись, у многих містах загалом перший раз. Се по більшій части органи повітових Державних Комісаріятів та національних і партійних організацій. Також є й приватні видавництва. Всї часописи мимо своєї більше або меньше ярої політичної закраски стоять на ґрунті української державности. Зі строго фахових часописий появляють ся лиш два органи народнього учительства. Умовини, серед яких приходить ся працювати українській пресі під польським наїздом у Львові а також і на провінції по українській боці, надзвичайно важкі. У Львові дасть ся дуже відчувати недостача довів, робітників по друкарнях, недостача електрики в паперу, та строгі польська цензура дуже припиняє працю. Приходить навіть до арештовання та замкнення в тюрмі цілої редакції а також членів адміністраций часописи „Вперед". По українськім боці мусить українська преса також поборювати чималі труднощі, з яких найбільшою являєть ся недостача паперу. Тому то й формат часописий із-за недостачі паперу невеликий а краска дуже ріжноманітна, від білої почавши а на бронзовій і зеленій скінчивши. Одначе як видавці так і редактори старають ся сі всї труднощі перемогти й часописи появляють ся тепер. Пресова служба була в завязку своєї організації. Істнувало українське пресове бюро в Станиславові, яке обслуговувало по змозі пресу та достарчувало їй всяких вісток. Було також інформаційне бюро в Тернополі та жидівське пресове бюро в Станиславові, основане при Східно-Галицькій Жидівській Національній Раді. Нижше подаємо короткий перегляд української преси Галичини, Української України та Буковини, у з цілости заняти Румуни. На Буковині українські часописи, здавлені румунською цензурою, на початку окупації цілковито не появляли ся.

ГАЛИЧИНА.

Львів: „Вперед", орган Укр. Соц. Дем. Партії, щоденник. Підлягає ріжним шиканам польських властий, частим конфіскатам і заборонам так, що від місяця грудня 1918 р. до дня 19. жовтня 1919 р. вийшло всего 123 числа. — „Добра Новина", якої два числа появили ся в часї хвилевої заборони „Вперед". — „Наша Мета", часопись робітного жіноцтва, тижневик. З причини заборон і конфіскат за час від грудня, 1918 р. до дня 19. жовтня 1919 р. появило ся всего 17 чисел.

Перемишль: „Доля", безпартійний орган Перемищини. Під сим заголовком видавала „Польська Рада Нородова" в Перемишли страшним польсько-українським жаргоном пікчемну газетку для блаженства українського населення. — „Український Голос", політичний й економичний орган Перемищини, тижневик.

Станиславів: Періодичні: „Республіка", щоденник. — „Нове Життя", щоденник. — „Стрілець", часопись для українського війска, три рази в тиждень. Пізнійше виходив в Стрию. На основі приказу Начальної Команди Галицької Армії ч. 42—4 „Стрілець" був обовязково поширюваний між військовими частинами на фронті. — „Республіканець", радикально-демокр. тижневик, орган селянсько-робітничого союза. — „Воля", орган Укр. Соц. Дем. Партії. Видає Управа У. С. Д. П., тижневик. — „Народ", радикальна, політична часопись. Видає Видавча Управа Укр. Рад. Партії. Непереідучий: „Вістник законів і розпоряджень державних З. О. У. Н. Р." — „Вістник Державного Секретаріяту військових справ". — „Розпорядки і обявники Державного Секретаріяту осьвіти і віроісповіданя". — „Вістник Державного Секретаріяту шляхів, почт і телеграфів". — „Республіканський Самохотник", гумористичний, літографований орган У. С. С.

Тернопіль: „Голос Поділля", орган повітового Комісаріяту в Тернополі, три рази на тиждень. Змінив ся з приїздом Державного Секретаріяту на щоденник. „Українській Голос", урядовий орган Національного Комітету. Видає Українське Інформаційне Бюро. При кінци цьвітня 1919 р. перемінюєть ся на „Українські Вісти", орган наддніпрянських самостійників.

Коломия: „Покутський Вістник" орган Окружної Національної Ради, два рази в тиждень. — „Сїчовий Голос", орган Українського Січового Союза, тижневик. — „Громадський Голос", орган Укр. Рад. Партії, тижневик. — „Учительський Голос", орган народнього учительства. Видає Виконуючий Комітет народнього учительства в Коломиї, місячник.

Стрий: „Стрийський Вістник", орган повітового Комісаріяту, три рази в тиждень.

Дрогобич: „Дрогобицький Листок", орган повітової Управи Укр. Пов. Ради в Дрогобичи, тижневик. — „Нова Школа", орган народнього учительства Дрогобиччини. Видає Виділ Учительства в Дрогобичи, місячник.

Самбір: „Наддністрянські Вісти", орган Повітових Комісаріятів в Самборі, Стрию Самборі, Турці і Мостисках.

Бережани: „Бережанські Вісти", орган Повітового Держ. Комісаріяту.

Золочів: „Золочівське Слово", два рази в тиждень.

Сокаль: „Голос над Буга", тижневик.

Жовква: „Україна".

Калуш: „Голос Калуша", орган Державного Повіт. Комісаріяту, тижневик.

Чортків: „Наша Земля", селянська часопись. Видає Укр. Комісаріят в Чорткові.

Камінка струм.: „Козацький Голос", два рази в тиждень.

Товмач: „Товмацкі Вісти", орган Держ. Повіт. Комісаріяту в Товмачи.

Коси: „Урядові Вісти Косівського Повіту", два рази на місяць.

Збараж: „Збаразьке Слово", орган Держ. Повіт. Комісаріяту, тижневик.

На фронті, група східна, „Схід" і якийсь час „У. С. С." (Укр. Січ. Стрілець).

УГОРСЬКА УКРАЇНА:

Ужгород (Унгвар): „Наука", почительна газета для угорського народу, місячник.

Прешів: „Наше Отечество", мадярська часопись.

•

Всї подані висше часописи з хвилею відпору наших війск за Збруч перестали виходити. Виходить тільки дальше у Львові „Вперед", „Наша Мета" та нова часопись „Нова Рада", щоденник і ілюстрований часопись для дітий „Сьвіт дитини". Від 1. падолиста с. р. в Перемишли виходить далї „Український Голос", а в Станиславові виходила якийсь час „Воля", та задля цензурних труднощів мусїла припинити своє видавництво. В Станиславові появилось одно число літературного місячника „Пролом". „Стрілець", який і далї являєть ся органом українського війска, виходить або відворотї за Збруч в Жмеринці, а тепер виходить далї в Камінці.

Як бачимо, українська преса в Галичині, якої початок розвою сягає далеких передвоєнних часів, та яка мимо непригожих воєнних обставин гарно розвивала ся в часї великої війни, в так гарно розвинуча ся, мимо сього, що Галичина була тереном війни а головний осідок українського духового життя — Львів — був в польських руках, — в часї польсько-української війни, здавлена брутальним пястуком польського наїзника тепер леди животіє.

На угорській Україні появляють ся після довгої перерви часописи „Наука" й „Правда". На Буковині в Чернівцях під румунською окупацією виходить від вересня с. р. тиждневик „Воля Народа", орган української соціял-демократії. Від недавнього часу виходить також в Чернівцях часопись „Голос Буковини", яку видають Румуни для блаженства українських селян. Жадає він тривалого полученя Буковини з Румунією.

РИМСЬКІ ЗАПАСНИКИ.

В старинним Римі були в звичаю запаси. Побідника-борця витали, немовби він виграв щонайменьше велику війну на сьвіті. Ані мудрці, ані учені ані поети, ані президенти не тішили ся такою славою, як борці запасники. Рим був гордий зі своїх героїв запасників. Їх імена зазначені є в діях сьвіта, і є на першім місци перед ученими. І ті то запасники-борці живили ся незвиклим способом. Давало ся їм їду в мірних дазах, але за се була се їда сильна і поживна. Се робило ся тому, щоби тілесно не тили, але за се, щоб набирали сили і мязий... Знали добре, що в мязах є сила а не в отлости та в непотрібнім товщи. Такий то запасник коли ішов до борби, був цілий мов з кремню. Тіло його було тверде, що міг на нїм бруском кресати, таке що немож було його ущипнути. Робила се потрава та добірний напій, котрий був в тій цїли приготовлюваний, щоби жолудок усї сильні потрави обертав передусім в кров і мязи. Днесь таке вино виробляє одинока фірма Михайла Босака в Скрентон, Па. Вона се зветь ся Босакове Лїчниче Гірке Вино. Ціна його є: 1 фляшка $1.00, 6 фляшок $5.50, 12 фляшок $10.00. Се вино скріпляє мязи, поправляє жолудок, удержує гнучкість і силу тїлесну та забезпечує довге житє! Дуже добрий лік для слабих, старих і недужих. Адресуйте: (Огол).

BOSAK MANUFACTURING CO.,
434 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.

До КРАЮ!

ШИФКАРТА до ГАМБУРГА, на найлучший корабель „МОНГОЛІЯ", що відходить 7. січня, коштує лише $100.

Хто має пашпорт від ЦІВЕДСЬКОГО або ПОЛЬСЬКОГО конзуля, хай прислає сейчас завдаток.

ШИФКАРТА до АНТВЕРПІЇ, на корабель „ЛЯПЛЯНД", що відходить 17. січня, коштує лише $85 аж до німецької границї.

Прислайте сейчас завдатки на зарезервоване місця.

Посилаємо гроші до краю по НАЙНИЗШІМ КУРСІ.

MORRIS ENGEL, Banker
129 GREENWICH STREET, NEW YORK, N. Y.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ЗДОРОВЛЄ ВАРТА БІЛЬШЕ ЯК ГРОШІ.

Коли Ви повинні шукати поради лікарьскої? Коли Ви були від опінкою других лікарів і не зістали вилічені, або коли Ви є тепер хорі і не радячись ще лікаря, то не гайтесь навідати до мого офісу по пораду у Вашій власній мові. Не занедбуйте свого здоровля.

Тисячі уважали за незвичайних зістали мною приведені до як Vibrator, Wall Plate, High Frequency, Static Machine і X-Ray, здоровля через уживане найновійших електричних апаратів, таких. Я також приміняю найновійші і найлїпші ліки і средства до застрілуваня. Д. Д. осягнув найлїпші успіхи в обох хронічних і гріжних недугах кости.

УВАГА: Се оголошене буде для Вас вартісне $2.00, коли принесете його з собою і пізлаєте се одному спеціальному баданю.

ПАМЯТАЙТЕ. Порада дасть ся вам безплатно. Бадане даром.

Dr. WASSERMAN, 1335 ARCH STREET, PHILADELPHIA, PA.

Телефон: Spruce 1766.

Години: щодня 10—12; 2—5; 6—8. Неділї і сьвята 10—2.

В часї відвідин набудете переконання з вдячних письм своїх пацієнтів

Др. КАУФМАН

ГОВОРИТЬ ПО УКРАЇНСЬКИ

Єсли хочете совісної поради в якій небудь Вашій недузї, прийдіть до д-ра КАУФМАНА, з ним в рідній мові поговорить, він Вам скаже відразу, і пізнає ся на Вашій недузї, чи Вам лїчене що поможе.

Др. Кауфман ЛІЧИТЬ ВСЇ ОТСЇ НЕДУГИ: МУЖЕСЬКІ І ЖІНОЧІ. Задуху (астму) лїчить новою машиною приміняючи електрику і помножене воздуху. ДР. КАУФМАН лїчить затровлене кров, ревматизм, ломане костий, болї голови, завороти, болї крижий, недуги жолудка, катар легких і жолудка, нирок, міхура, паралїж, випадане волосє. Лїчить всї жіночі недуги, яко АКУШЕР СПЕЦІЯЛІСТ. ЛІЧИТЬ УСПІШНО ІНФЛЮЕНЦУ І ЗАПАЛЕНЄ ЛЕГКИХ.

S. M. KAUFMAN 111 E. 7th STREET, NEW YORK CITY

Год. офісові: що дня від 9. рано до 9. веч., в неділю від 9. рано до до 4. пополудни. — Телефон Орчард 6352.

DR. RUSSELL DETROIT, MICH.

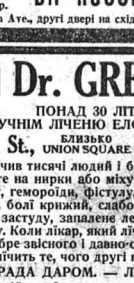

Я хочу розмовитись особисто з кожд мущиною і кождою женщиною, терп ними на хронічні, нервові, кровні і зло ні недуги, або коли Ви терпите на жо кові, нирковї або міхура недуги.

Коли Ви не могли найти доси пльн Ваших терпінь і попали в заволоку занехали, то зголость ся, щоб бути с платно оглянеиим і засягнути моєї ор та поради.

Повнте и маю, 17-літну медичну і опе цїйну практику в лїченю хронічних, н вових і зложених недуг мущин і женщ Ви осягнете користи з мого досьвідч до разу, коли лише мене відвідаєте.

Я приміню для Вас найновійші нау методи лїченя, так електричні як і медич ними розпорядженя.

ДЛЯ КОРИСТИ ТЕРПЛЯЧИХ МУЩИН І ЖЕНЩИН

котрі терплять на Ревматизм, Болї в крижах і суставах, Утрату титу, Болї голови, Запір, Завороти, Катар голови, Носа і Горла.

Чи Ви МАЄТЕ ЯКИЙ СУМНІВ щодо Ваших долегливостий маєте які сидрні виходи, які стали нїрчні і неуреґ на вплив ліку у Вас є такий нервовий стан, який неспіжнесь навіть під впливом ліку чинку, дієт і медицини: чи Ви попадаєте в щораз гірший стан? Як то ПОРАДЬТЕ СЯ МЕНЇ СЕРЦАЄ.

Сотки операцій на у мущин так і женщин уповнено через ско властиве застосоване найновійших наукових метод.

Мої офіси є заосмотрені новими електричними і механічними апратами, які дали поміч, коли другі методи завели.

ПАМЯТАЙТЕ—ПОРАДА І ОГЛЯДИНИ ДАРОМ. Зволїкане, не гляд і неналежне лїчене є небезпекою.

Прийдіть до мене, коли потребуєте помочи досьвідченого і у заосмотреного СПЕЦІЯЛІСТА.

Години приняти: в 9. до 4. попол. і від 6 до 8 вечер. Dr. RUSSELL В неділї і сьвя від 10-ої до 1 в полудн

176 E. Jefferson Ave., другі двері на схід від Вудвард, Detroit,

Звісний Dr. GREY Спеціяліст

ПОНАД 30 ЛІТ В ШТУЧНІМ ЛЇЧЕНЮ ЕЛЄКТРИКОЮ

117 E. 17th St., БЛИЗЬКО UNION SQUARE New York City

Він уже вилїчив тисячі людий і бажав би і Вас вилїчити, коли терпите на нирки або міхур, скірну недугу, ревму, пропуклину, гемороїди, фістулу, ревматизм, невралгію, нервовість, болї крижий, слабости носа, горла і ушу, лудка, кашель, застуду, запалене легких або всяку инш хронїчну недугу. Коли лікар, який лїчив Вас ще не вилїчив Вас, ідіть до добре звісного і давно-основаного офісу Д. Грея, бо він вилїчить те, чого другі не могли.

ПОРАДА ДАРОМ. — ЛІКИ $1.00.

За професійну обслугу числить низькі цїни.

Години: від 9-ої до 8-ої; в неділї від 9-ої до 3-ої.

ХОРІ МУЩИНИ

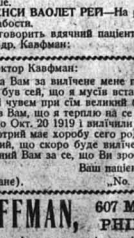

або женщини, котрі терплять на н вість, на хронічні або застарілі слаб нелїй завійшу до д-ра Кауфмана, см лїста, під ч. 607 Маркет улиця, філяд фія, Па., і забудуть свої клопоти. Він 20 лїт досьвіду і спеціяліст може с ще відлаїти підчину ваших дїйсних т потів. Він може Вам дати поміч н коротші приверне Вам нове добре ровле.

Він має в своїм офісі нові апа до оглянення хорих, як ЕКС-РЕЙ, ін і инше, і є так випосажений, що робити розклад крови, аналїзу урин инше.

Він має нові електричні апарат обслуги людий на слїдуючі слабо

СТЕТЇК ЕЛЕКТРИСИТИ—На нервові клопоти.
ОЗОН ІНГАЛЕРІШЕН—На всї хороби легких, бронхітів і
ЕЛЕКТРІК ОСКІЛЕЙТОР—На болї нирок, жолудка, внут стей, хребта і инше.
ГАЙ ФРЕКВЕНСИ ВАОЛЕТ РЕЙ—На ревматизм, запалене, нїсть і полїдні слабости.

Читайте, що говорить вдячний пацієнт по тім, як його лїчи ра короткий час др. Кауфман:

„Мій дорогий доктор Кауфман:
„Велика дяка Вам за вилїченє мене по короткім лїченю.
„Мій клопіт був сей, що я мусїв вставати в ночи 5 або 6 відливати воду і чувем при сїм великий біль. З тим прийшов чити ся. Я сказав Вам, що я терплю на се від 18 лїт і Ви мене вилїчили. Я ждав від Анг. 29. до Окт. 20 тілї і вдячно моєє зоксїм докладно
„Кождий, котрий має хоробу сего рода, повинен йти до Ві лїченє, а я певний, що скоро буде вилїчений.
„Дуже вдячний Вам за се, що Ви зробили для мене,
Ваш пацієнт,
(Адреса на ждане). „No. 8862—Н. Лайон".

Dr. CAUFFMAN, 607 MARKET STREET, PHILADELPHIA, PA.

Кождий мущина і женщина, які є хорі, можуть мати сиро карскі даром, позаяк оглядини і порада є безплатні. Годин від 9. рано до 8. вечер. В неділю від 10. рано до 1. пополуд

ПОВІЛЬНЕ САМОВБИЙСТВО

ТИСЯЧІ людий доконує несвідомо повільного самовбийства. В нашім тілі витворюють ся отрійні і подражнюючі складники навіть тоді, як ми є в найлучшім стані здоровля. Та здоровий жолудок грає ролю вірного сторожа нашого здоровля.

Коли жолудок і кишки ділають правильно і точно, то шестравлений корм відходить в означеним часі і не обтяжає тіла отруями.

Але як прокинуло ся ЗАТВЕРДЖЕНЄ, тоді, нестравлений корм лишаєть ся в кишках, де витворює значну скількість отруй, які дістають ся до крови і розходять ся з нею по цілім організмі та загрожують кождій частині нашого тіла. Наслідком того ділання є ріжні терпіня і недуги, котрі, як їх занедбати, нищуть тіло та в многих випадках ділають уойчо. Така жертва доконує повільного самовбийства.

ЗАТВЕРДЖЕНЄ є небезпечною недугою жолудка і є гріхом супроти тіла. Гіршою навичкою а навіть злочином супроти природи є постійне уживане нічуток, рицинового олійку, мінеральних вод і соли, які примушують кишки до усування нестравленого корму. Отже вони не хоронить нас перед повільним самовбийством, а лишень погіршують наш стан та чинять слабість жолудка хронічною.

„КАЛЬВАРИЙСЬКЕ" Лічниче Вино не лишень може поконати ЗАТВЕРДЖЕНЄ, але рівночасно заробігає громадженню зогнилих останків корму, і робить таке повільне самовбийство зовсім неможливим. „КАЛЬВАРИЙСЬКЕ ЛІЧНИЧЕ ВИНО є лікарством, яке помагає природі в її щоденній роботі очищування кишок.

А знаючи, що „КАЛЬВАРИЙСЬКЕ" вино є таким, як його описуємо, ми звертаємо гроші кождому, хто дожаде, що воно не таке. Чи можете ждати лучшої гарантії.

Одна фляшка коштує $1.35 і 6 ц. текс. До набутя в аптиках, а наших агентів або просто від фабрикантів.

D. Wroblewski & Co.
M-3

196 E. FOURTH STREET,
NEW YORK, N. Y.

Запамятайте собі
є образець, аби
знали як ви-
дає правдиве
„Кальварійське
Лічниче.

ПАШПОРТИ ДО КРАЮ

Вже продаємо на кілька ліній корабельних. Сего місяця ми вже відослали більше як сотку людий до краю. Просимо всїх Українців, хто ще не виробили пашпортів, щоб вони не були так просимо їх нам висилати як найскорше а ми виробимо всї потрібні папери і відішлемо до краю як найскорше. Хто ще має пашпорти так просимо написати до нас і ми справи до Бюра. Ми постараємо ся о пашпорт і відішлемо до краю.

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО

Висилає гроші до краю по найнизшім курсі і під цілковитою гарантією.

По ближші інформації пишіть до:

AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, Inc.
522 NORTH 8TH STREET, PHILADELPHIA, PA.

ВАЖНЕ! ЧИТАЙТЕ! ВАЖНЕ!

ПОМОЖІМ ВІДБУДУВАТИ РІДНУ УКРАЇНУ.

Що Україна наша цілковито знищена, знаємо всї. Але в якій мірі помочи Україні, не всї ще знаємо. Знаємо, що наші рідні Брати і Сестри в старім краю НЕ МАЮТЬ В ЩО УБРАТИ СЯ. Не мають ОДЕЖДИ, не мають ЧОБІТ. Не мають ПОЛОТНА, не мають СУКНА, не мають МАТЕРІЇ, не мають ШКІРИ. Не мають ГОЛОК, НИТОК. Не мають МАШИН ДО ШИТЯ. Не мають РІЛЬНИЧИХ МАШИН до роботи. Не мають МАШИН ДО НАПРАВИ ДОРІГ. Не мають МАТЕРІЯЛІВ ДО ВІДБУДОВАНЯ ФАБРИК. Не мають чим покапрвати ся залізницы: БРАК ШИН, ВОЗІВ, МАШИН, ЛЬОКОМОТИВ. Не мають МАШИН ТЕРНИЧНИХ ані КОПАЛЬНЯНИХ. Не мають МАТЕРІЯЛІВ ДО ВІДБУДОВАНЯ КОРАБЛЇВ.

ЦЕ ВСЕ ТО ВСЕ ТРЕБА ДОСТАВИТИ УКРАЇНІ З АМЕРИКИ

Наші вороги наш не взяли ту доставу в свої руки, заснували в Ню Йорку УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКУ АКЦИЙНУ КОРПОРАЦІЮ „AMERUS TRADING CORPORATION".

Наша корпорация буде доставляти на УКРАЇНУ всїх тих потрібних матеріялів.

ЦІЛОГО КАПІТАЛУ ЗЛОЖЕНО В БАНКАХ ПІВ МИЛЛІОНА ДОЛ.

Повідомляємо рідних, що в короткій отворимо в Ню Йорку ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО І ПРОДАЖУ ПАШПОРТІВ і висилати будемо наших Українців до старого краю на своїх власних кораблях.

Бажаєте інформації уділюємо 39—147чв—

AMERUS TRADING CORPORATION,
BROADWAY, Phone Cortland 6700. NEW YORK, N. Y.

ДЛЯ ГРЯДУЩИХ ПОКОЛЬНЬ!

Пропамятна Книга Галицької Армії.

Почала ся робота в справі зібрання матеріялів до Пропамятної Книги Галицької Армії.

В своїм 10-місячним змаганю за самостійність проявив український народ Галицкої землї велику зрілість до серйозної самостійної своєї оборони. Перед нападами показав перед цілим світом, що дорога йому свобода. Всї фази сеї великодушної боротьби будуть для нас важними історичними документами. Перемиські події в Галичині, організація місцевої та центральної адміністрації серед ворожих також обставин; творення армії, боротьба о Львів, а далїй історія обох відворотів — що ми були ся в найсильнїйшім ворожім кольцї — все то повстане ся задля сформовлєнь армії — все то хорошо, просто сплетене з нашими ідеями.

Ні одна подія, ні один героїчний подвиг, ні одно імя борця за свободу не сміє пійти в забутє. Отсе історія стаєю Євангелєм для грядущих поколїнь — а її уродаєть стрічи будуть черпати надшасну силу, завдяки та розгушіє посьвяти.

А дальше є ще й инші причини більше домішного характеру, які підносять силу сеї праці.

В сім важнім змаганю о самостійність зробив сьвет кривду українському народови. Ріжні принципи самовизначення народів показали сї — може найкращче у відношенню до українського народу — тільки гарною кашою. Держави порозмінили не то матеріяльно але й морально не дали ніякої ціючої молодому народови в його змаганю до самостійности. Зовсїм противно — встрачати проголошеним ними принципам — пікотали.

Певно, богато залишило в сїм наше поневірізання від Европи. Від большевицького перевороту на Україні — від кінця марта (березня) — ми удержували зв'язок з Европою тілки через кордони — то після паспортних трудностий — а і то дуже рідко. За сей час мені вороги, маючи сильнїйше найдальше шутної інформації, пізнали нас перед світом. І питають поміркі — бо хотіли вірити. Хотіли вірити ті люди, що стояли на й чолі.

Та часи змінюють ся — приходить нові люди. А зрештою проміжки не не народ. І для сих народів Европи, які в своїй несвідомости посередно заподіяли нам кривду, для будучих правдивих сих народів, які практично будуть ішкати ся на ділах своїх попередників — як маємо дати документи.

Маємо висше зазначеною працею здати документи нашого змагання за самостійність — перед суд історії.

Длятого всї повинні взяти участь у сїй роботі. А коли свого не зробить, то історія перейде до дивного порядку навіть і над найбільшими, та найшляхетнїйшими починами — бо не буде їх знати.

З великою в справі збирання матеріялів до Пропамятної Книги Галицкої Армії виходить, що праця розпадеть ся на два відділи:

1) Написанне історії організації нашої Армії та боїв.

2) Збірание мемуарного матеріялу.

Написанне історії — се робота науковго характеру, при якій треба звертати головну увагу на те, щоби факти були представлені свет матично — та вичерпуючо. В другім відділі подати особисті спомини. Безстрастна частина (поезії, оповідання, які стоять в звязку в історією нашої Армії), збірка сьвітини, єдне і короткі дитинчиних всїх погибших і тих, що вислужили ся.

Відповідно до сього поділу треба поправдити роботу.

При кождій бриґаді має бути назначений один старшина до сеї праці. Перший його завданнєм є написати історію бриґади. Яко матеріял до сього послужать йому записки та приказы, які певно знаходить ся в бриґадній канцелярії та по полкових, курінних і сотенних канцеляриях.

Богато матеріяла пропало мічає відвороту, длятого велику роль будуть грати інформації та оповідання очевидців.

Після написаних історії бриґади належить приступити до нарисования карти маршів та боїв бриґади або т. зв. провідної карти. Завдяки сї її в сей спосіб: На основі даних треба зашкалити на топографічній карті (1:200,000) цілу дорогу, яку відбула бриґада від часу свого заснования. Після зазначуть ся одною чертою, нарисованою прямо на лінії дороги. При постоях скрізь подавати дати. Бої, при яких треба все подати дату, зазначуть ся двома чертами — а яких одна представляє напу позицію — а другу ворожу. Крім того належить зі всїх боїв зладити подрібні мапки, зробивши побільшенє спеціяльної карти (1:75,000). Коли вже карта буде в сей спосіб виготовлена, переносить ся цїлу лінію дороги зі знаками на карту більшої подіяки — а саме найкращче до сього назвсть ся карта військово-топографічного інститут — (масштаб 1:750,000) — яка подусть ся часами і в нас і має ту добру сторону, що розтягнеть ся також і на Україну — значить, можна нарисувати дорогу також і після переходу за Збруч. Барва отсе складаєть ся з малих мап величини (дїм. 3 33 дм.

Коли сеї карти нема під рукою, то можна ужити більше детальної карти Галичини Ґаємміґ-а (Галичина і північно-східна Угорщина) подїлка (1:6000,000), яка в нас досить поширена. Коли вичаєлеєть карт не можна дістати, то треба в очевидно заступити шкицами — або нарисувати дорогу тільки на генеральній карті.

Написанне історії та нарисовання карти — се найважнїйша робота і її треба як найскорше виконати. Відтак іде збірание мемуарного матеріялу. Щодо опису воєнних — то є дуже гарне дрібне оповідання і при їх помощи треба зладити докладний спис зі всїми датами (опісля подоби гонгарних, дати уродженє, де поміг і де поховане). Інформації про тих, що пропали безвістї в бою, треба самадати та збирати стрілці.

Особисті переживання передають старшини на папері — від стрільців треба їх особисто зібрати та спитувати їх о спомини. З боєвих стрілців з незначайним листом оповідання — такі оповідання треба старати ся дослівно записати.

Важна є збірка сьвітини. Треба подбати, щоби всї сьвітини, які стоять в звязку з нашою армією, дістали ся до рук збирача. На сьвітинах треба зазначити, що вони представляють. Сьвітини звичайно є не висилиться для прикрашуваня. Всї старшини обовязково мають дати до використаня свої фотографії — коли їх не мають, повинні відфотографувати ся. Збирати рівнож фотографії стрілець. Побільшені сьвітини можуть бодай розмірі оригінал.

Наші частини, які перебувають по більших містах, повинні використати нагоду, щоби виробити групові сьвітини.

Коли сотню зняють ся на формат 9x12, то знов поодинокі стрілці кождо дуже до зовсїм добре відділяють. На другій стороні значить назвиско і прізвище і назвиско та степень відфотографованих. Треба робити знімки зі всїх подій військового житя: пішне марш, відчас вправ, при зміні варти і т. д.

Люди з рисовничим хистом повинні посьвятити взільні час на рисовання портретів, нарисів, стилізовних вінет — які послужать до декорації Пропамятної Книги. Певно, що богато знайдеть ся таких, що хочуть нікого виконати — але завдяки свому обовязаючому хистови зумієть відхопити деякі інтересні сцени з військового житя. А кождий рисунок, хоч і не цілого артистичний, коли подовить з портрітами, буде мати своє значінє.

На збірку пісень, які повстали на час нашого останнього визвольного бою — треба звернути особливу увагу. Якщо можна для нова, треба її уложити в ноти.

Сї всї знайдені відносить ся не тільки до бриґад, але також до всїх инших самостійних відділів та заслон. Старшини поміжних окружних повітових, стаційних та дирекциї кожних мають подати розрядку історію сих команд. Вони потім будуть могли подати інтересні інформації про переходи війн, про організацію військової адміністрації, про розоружанню військ, які переїздали через нашу область. Обовязуючі референти повинні дати такий кождодний образ своєї праці, щоби він міг служити провідником для наших мобілізаторів. Всї матеріяли, який наробиться ся при бриґадах, належить надсилати або до військового референта при НКГА або до Пресової Квартири при Диктатурі З. О. УНР.

По написанню історії якоюсь частини повинен автор перечитати її пр. в столовій тої частини і дидло записати всї закиди своїх товаришів та зазначити, від кого кожда закидка. Тільки тоді його праця вваже ся за в відповідности з жадатя-ме значінє збірного історичного документу. При сїм ще треба забувати, що властивости се основна і дуже цїнна річ. Коли командант переходить в своїм частинах статистику, то переконують ся, що мають сказ людий з инших повіта, що приписували, що не оповідали ся в недуже правдоподібно.

З цього короткого перегляду видно, що збірание матеріялів до Пропамятної Книги Галицкої Армії буде капитальним чином праці. При теперішних обставинах годі собі позмитти на зорганізоване такого апарату, який би дорожно приказів ріжних приказок і т. д. одним словом дорогою пресі та прямуєу доправа ся матеріяли. Кождий жовнір Галицкої Армії розвеселить більше присутних гостий, як випише пару бочок пива. А рухові забави і гри якраз надають ся до таких нагод. Коли на пікніку або фестині чи то в лїсі найдесь кількох охочих людий, які зуміють повести такі рухові забави і гри, то і всї присутні зацікавлять ся сими забавами. Зблизять ся одні до других, познакомлять ся та дуже з лиця у кождого сей суд, який все може зауважити при таких нагодах, де серед снують ся люди по парку особиством та не знають що з собою зробити.

До рядових вправ надасть ся найлїпше СІЧОВИЙ ПІДРУЧНИК ДО РЯДОВИХ ВПРАВ, ціна 30 цнт., а до товарискых забав книжочка зв. РУХОМІ ЗАБАВИ І ГРИ, ціна 30 цнт.

Обі сї книжочки можна набути в книгарні.

100с—

„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ЗАЧНІТЬ НОВИЙ РІК ВАЖНИМ ЗАВДАНЄМ.

Долговічности жолудка затруюють житє. При таких журбах все мерзить і нема спокою. Положіть конець тим страстям і зачніть новий рік важним завданем побореня тих нищителїв здоровля. Читайте що слідує; „Вест Теке, 1-го лютого 1919-го р. Трінера Американський Еліксір Гіркого Вина заслугує на найвисшу похвалу. Моя жінка була завше хорою, біль голови неопускав її майже щодня. Перешлої весни купівем 1 пляшку Трінера Американського Еліксіру Гіркого Вина, що мене і її дуже регулярно і чуєть ся тепер здоровшою. Ваш Гіркий Еліксір! Ваш Росінбіт! Ваш Ревматик! Ф. Ф. Д. 4." Американський Еліксір Гіркого Вина поможе і вам рівнож понеже він ніколи не заводить. Коли потребуєте тоніку, головно по атаках феври, купіть собі Трінера Анґеліка Гіркий Тонік. При купні зажадайте красного Стінного Календаря (або дістанете його за 10 цнт. від нас почтою).

JOSEPH TRINER COMPANY,
фабриканти ліків,
1333-1343 S. Ashland Avenue,
Chicago, Ill. (Огол.)

СІЧОВИКИ І СІЧОВИЧКИ!

Коли Ви організуєтесь, коли закладаєте ґімнастичні товариства — то ви хотяте, що у кождого з Вас повинні находити ся потрібні підручники для вправ ґімнастичних.

І з звичайні товариства та їх члени повинні мати ПІДРУЧНИК ДО РЯДОВИХ ВПРАВ та познакомитись з мистрою. Кожде товариство чи братство уряджує ранні походи, а якож миле одушевлене викликує гарний і вимуштрований похід. Похід його учасники не мають поняття про рядові вправи, виглядає на безладну утечу розбитої армії.

І старий в вимуштраному поході виглядає молодим.

На многих товариських забавах в пажах кілька — рухливих вправ розвеселить більше присутних гостий, як випите пару бочок пива. А рухові забави і гри якраз надають ся до таких нагод. Коли на пікніку або фестині чи то в лїсі найдесь кількох охочих людий, які зуміють повести такі рухові забави і гри, то і всї присутні зацікавлять ся сими забавами. Зблизять ся одні до других, познакомлять ся та дуже з лиця у кождого сей суд, який все може зауважити при таких нагодах, де серед снують ся люди по парку особиством та не знають що з собою зробити.

До рядових вправ надасть ся найлїпше СІЧОВИЙ ПІДРУЧНИК ДО РЯДОВИХ ВПРАВ, ціна 30 цнт., а до товариських забав книжочка зв. РУХОМІ ЗАБАВИ І ГРИ, ціна 30 цнт.

Обі сї книжочки можна набути в книгарні.

100с—

„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

РІК ОСНОВАНЯ 1893.

7.45 Ім. з 21 камінями ЖІЛЯНИЙ ЗЕГАР ДИННИК для мущин і жінок закрутний, з ґарантією на 20 літ, подвійні корпуси, сріблястий, ціна тілько 7.45. Кождий бодуть сьвіжо точно і добре, сподіваючи проблемий для людий, котрі роблять при мовлинах, і ґарантує ся на 20 літ. Незвичайна нагода, — Ми вишлемо сей годинник на кожду адресу за посьлінкою (C. O. D.) $7.45 і за аверт переписки, з тим приказом, що кождий може його оглянути, і коли Кому не подобає ся — то тоді не потребує заплатити одного цента. За такий годинник з нового купіш треба заплатити 25 дол. Дуже гарний 14 кар. золотом позолочений ґрубий ланцюшок з ґравиєром дотіє за гаром до кождого годинника. 129т—

EXCELSIOR WATCH CO.,
1101 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

САЛЬВА

Масть на рани, яка вилїчила много людий зі всякого рода ран.

Про вічний успіх сеї масти сьвідчить отсї факти: Николай Тоторук, котрий терпів на ревматизм довгі літи остав вилїчений моєю мастею Сальва. Другий чоловік, котрий мав ногу лишу через 9 лїт, вилїчив ся сею мастю. Ще зовесь Севастян Дзедзиц, 163-13-та ул. Третий, Казимір Мислер, детектив, котрий терпів через 15 лїт на свої ноги, вилїчив ся сею мастю до трох недїль. Усї они перебувають в Вінгара Фолс, Н. Й. 150ч

Много людий, які вилїчились сею мастию може посьвідчити про спасенну її поміч. Лїчить всякі рани застрілї, чиряки і шкірні викиди.

Єй масть придасть ся в кождій хаті.

ЦІНА МАСТИ, МАЛЇЧЕ СЛІЇ $1.00, БІЛЬШИЙ $1.50.

Прошу адресувати:

GEORGE SAGAN,
240 NORTH 13th STREET,
NIAGARA FALLS, N. Y.

ХРИСТИЯНСЬКИЙ СКЛЕП

Маємо найновійші народні музичні продукції, пісні, творені найзнаменитїйшими сьвітовими композиторами, сьвітоми. Фонографи продаємо дуже дешево. Ми продаємо всякі фонографи по умірованих цінах. Прийдіть і переконайтесь. Коли Ви хочете набути гарний новий фонограф, який дає музику для душі, ми Вас обслужимо, будете раді з наших незначних цінь, що і дамо Вам за готівку або на легкі сплати. 159с1ч—

BELTS PHONOGRAPH CO.,
1125 Sheffield Av., corner Diversey Street,
NEW YORK, N. Y.

Родимці!

РІЗДВЯНІ СВЯТА І НОВИЙ РІК ЗБЛИЖАЮТЬ СЯ. КОЖДИЙ З ВАС БУДЕ ВЕСЕЛИТИСЬ І БАВИТИСЬ. ЧИ БУДЕ ТАКОЖ ВЕСЕЛИТИСЬ ВАША РОДИНА В СТАРІМ КРАЮ ГОЛОДНА, БОСА, БЕЗ ДАХУ?

ПРОТЕ НЕ ЗАБУВАЙТЕ О СВОЇЙ РОДИНІ І ПОШЛІТЕ Й ГРОШЕВОЮ ПОМОЧИ.

ГРОШІ МИ ВИСИЛАЄМО ДО СТАРОГО КРАЮ ПІД ГВАРАНЦЕЮ — СКОРО, БЕЗПЕЧНО І ПО НАЙТАНЬШИМ КУРСІ. — ТАКОЖ ТЕЛЕГРАФІЧНО.

100 КОРОН - - $ 1.25
1000 КОРОН - - $12.50

JOHN NEMETH STATE BANK,
1597---2ND AVE., COR. 83RD ST.
NEW YORK, N. Y.
Другий офіс:
10 E. 22ND STREET, NEW YORK, N. Y.

„БУЛИ КОЛИСЬ ЗАПОРОЖЦІ ВМІЛИ ПАНУВАТИ"

ТАРАС ШЕВЧЕНКО.

БІЛЬШЕ ДОВІДАЄТЕСЬ З КНИЖОК, ЯКІ ВЖЕ ПРОДАЮТЬ СЯ:

Календар Січового Базару на рік 1920 ... 50 ц.
Запорожська слава (Кошенко) ... 50 ц.
Повна Мапа Галичини (в ній находить ся кожде село) ... 25 ц.
Календарик кишенковий на 1920 р. ... 25 ц.
ВСЕ РАЗОМ ЗА $1.20 ХТО ЗАМОВЛЯЄ СЕЙЧАС. 135-9

Наша адреса:
SICHOWY BAZAR,
34 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.

ХОРІ УКРАЇНЦІ!

ЧИ НЕ СТРАТИЛИ ВИ ТЕРПЕЛИВОСТИ, ЗАВДЯКИ ВАШІЙ НЕДУЗІ.

Коли Вам житє надоїло задля пробуваня ріжних лїкарів і коли шукаєте, що Ваш стан зберігати стало поправлюєть, старайтесь сейчас звернутись до

Dr. LEONARD LANDIS

Він Вам пільновто дарем порадить, що Вам робити, бо Ваше житє охоронити і повернути Вам о давній недузі. Лїчу уже через 25 лїт з добрим успіхом всї недуги: як: сердечне, затрешне, нервне, недуги Недуги мозкові і нервові лїчу за помощю електрики, серця, легких і т. д. 141ф—

Ціцтрних лїкарств і „X лучі" через яких перевіряю Ваші внутренности. Не кождий лїкар послїдне ті апарати, длятого, що вони дуже дорогі. Не відкладайте на завтра а сейчас приходьте до нашого ріжа

Dr. LANDIS, 140 East 22nd St.,
(межи Lexington & 3rd Ave.), NEW YORK.
Telephone Gramercy 3823.

Годин приняти: від 10. рано до 7. вечер.
В неділї від 10. рано до 3. пополудни.

ДЛЯ ТИХ, ЩО МАЮТЬ РОДИНУ І МАЄТОК В КРАЮ!

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО

AMERICAN EUROPEAN EXCHANGE,
1011 MILWAUKEE AVENUE, CHICAGO, ILLINOIS

ПОЛАГОДЖУЄ ВСЯКІ СПРАВИ СОВІСНО І СКОРО.

ХТО ХОЧЕ довідати ся про родину в краю;
ХТО ХОЧЕ вислати гроші або пакунок до краю:

ГРОШІ ВИСИЛАЄМО ДО КРАЮ ПІД ПОВНОЮ ГВАРАНЦІЄЮ ПОЧТОВО АБО ТЕЛЕГРАФІЧНО.

До Галичини в галицьких коронах, до Буковини в румунських левах. На Буковину давних корон не можна посилати з Америки і Канади — тільки румунські гроші. Пакунок до краю з всякими річами, як одїж, біле, полотно, матерій на убранє, черевики, сведри, теплі сорочки і т. д. висилаємо безпечно, скоро і дешево. Кождий пакунок асекурумо. Оплата за перевезенє в Шікаґо вже на місце в краю враз з асекурацією, виносить по 18 центів від фунта ваги.

ХТО ХОЧЕ мати певну відомість про услівя виїзду з Америки;
ХТО ХОЧЕ довідати ся і коли мож спровадити до Америки або Канади рідню з краю;
ХТО ХОЧЕ правдиво порадити ся про свої краєві справи маєткові, спадкові і фамілїйні — нехай зайде або напише до

УКРАЇНСЬКОГО БЮРА

Ще кождому все ретельно і як найлїпше залагоджуть і вияснять.

ХТО НЕ ЗНАЄ, як має адресувати до краю, нехай сей готовий лист до родини принесе або пришле до нашого Бюра — а ту кому вишле сей докладну краєву адресу і лист пишле до краю. На почтову оплату треба нам враз з листом до родини прислати 15 центів на реджістрований лист.

КРАЄВІ ГРОШІ з теперішних часів мають в відношенню до долярів незвичний курс. Дуже добра нагода для таких, що хочуть їхати до краю — набути тим тепер краєві гроші, бо в короткім краєві гроші підуть знанно в тору і треба буде за них в найдальшім часі далеко більше платити в долярах, як тепер. Гроші посилаємо після денного курсу. Посилати треба до нас долярі в округлих сумах, а ми вишлемо кождому решта, тілько родина отримає краєвих грошей.

БЮРО ОТВЕРТЕ ВІД 9. РАНО ДО 8. ВЕЧ; В НЕДІЛЇ ВІД 3. ПОПОЛ. ДО 8. ВЕЧ.

На писменні запити відповідаєть сейчас. — Всякі письма, монеї-ордери, чеки, виписувати і адресувати так:

AMERICAN EUROPEAN EXCHANGE,
1011 MILWAUKEE AVENUE, CHICAGO, ILL.

НЕДУГИ МУЩИН

Я в одинокий спеціяліст недуг мужеських в Пітсбурґу, котрий говорить по українськи.

Найдовше істнуючий, найуспішніший і заслугуючий на довіре спеціяліст недуг мужеських, котрий уже своє знане і довголітну практику віддає для услуги недужих

DOCTOR LORENZ

11, коверх, фронт.

644 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В Патниці від 9. рано до 8. веч. В неділі від 10. до 2.

SANTAL CAPSULES MIDY

МОЧОВІ ВІДХОДИ

реґулює в 24 ГОДИНАХ

Кожда вачка має на нальці з MIDY

Уникайте відробів.

ДР. ІВАН СМІТ

ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ. — СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР.

ДОКОНУЄ НАЙТЯЖШІ ОПЕРАЦІЇ МУЩИН, ЖЕНЩИН І ДІТИЙ, СПЕЦІЯЛЬНО ПРОПУКЛИНУ (Т. Є. КИЛУ). ЛЧИТЬ З ПЕВНИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, НЕДУГИ ЖОЛУДКОВІ, ЖЛЯПУ КИШКУ, ГЕМОРОЇДИ, ГРУБІ ЖИЛИ, НІС, ГОРЛО, УШИ І ИНШІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН. ОСІЙ ХТО НЕ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО МЕНЕ, ТО НАЛИШЕТЬ ЛИСТ І ОПИШЕТЬ ВСЮ ВАШУ НЕДУГУ. ЗАЛУЧТЬ МАРКУ НА ВІДПОВІДЬ.

Dr. JOHN SMITH, Jr.,

327 E. 17th Street, New York, N. Y.

Години урядові: 12—2 чопол. і від 6—8 вечер, а в неділі і сьвята від 10-тої рано до 2-го пополудни.

Телефон: Stuyvesant 4493.

COMBINATION POCKET KNIFE and REVOLVER. $4.50 $4.50

Се не забавка, але дуже практичний Револьвер-ніж. Виглядає як звичайний ніж кишиньковий, той самої величини. Ножі є з найліпшої стали а обрамоване ножа є нікелеве. Ніж замкнений має 3¾ цаля довжини. Куля і тригер є сховані в ножи так як і самі ножі. Такий ніж потинен находитись у кождім для власної оборони. Сей комбінаційний ніж є варта найменше $10.00, але через короткий час ми будемо продавати їх по фабричній ціні т.є. $4.50. Пишіть нам 25 цент. марками себе на заладок а решту заплатите при доручено. Пишіть нині до:

DEFENDER POCKET KNIFE CO.,
Dept. 2,
46 Broadway, Providence, R. I.

ВІДЗИСКАВ ЗДОРОВЛЄ

Терпів два роки, а тепер може вже працювати. Уважь, що дальше лічене в лише втратою часу і гроший.

Я терпів через два роки так, що часто не міг робити і мій стан здоровля дійшов до того, що я попав у зневіру про можливість вилічени. По прочитаню лічничої методи д-ра Ґаннона, я рішив ся його відвідати. Я зістав там підданий спеціяльному застрікуваню крови, відповідно до вимог моєї недуги. І протягом місяця мій стан поліпшив ся так, що я можу знов працювати. Я пишу се для висловлення Вам моєї вдяки за здізну мені поміч.

F. WAGNER,
128 Palisade Ave., Bogota, N. J.
13-го падолиста 1919 р.

Коли терпите на якусь нову скомплікацію або застарілу недугу з потребуєте помочи спеціяліста прийдіть до мене безпровочно, а я зроблю для Вас те, що ми зробити і для других.

15-го падолиста 1919 р. 148—

ДОВОДЖУ ДО УСПІХУ

скоро, тривало і за малу нагороду, без ніякої перерви у Вашім занятю. Мої офіси находились через довгі роки в тімсамім будинку, і мене знають як осторожного реального і успішного спеціяліста. Одна візита в моїм офісі і точна екзамінація упевнить Вас, що я зверну Вас на дорогу яка веде до здоровля.

КОЛИ ВИ ТЕРПИТЕ

нервовий розстрій, завороти, ослаблене, недуги і сфіреї недуги, вивчить ся Вам в очах, слаба память, слабі і невпевні нерви, безсонність, болі в карку і крижах, ревматизм і безвладність у ногах, слабість горла, жолудка і недомагання кишок, болі невральгічні, горячку на язиці і запір, ТОДІ НАЙДАЙТЕСЬ ДО МЕНЕ.

ПРИМІНЮВАНЕ ЕЛЕКТРИКИ, ЗАШКІРНІ ВСТРИКУВАНЯ І ІНША ЛЯЦІЙНІ МЕТОДИ УПЕВНЯТЬ ВАС ПРО УСПІШНІ ВИСЛІДИ ЛІЧЕНЯ.

Порада зовсім даром. Прийдіть нині. Не відкладайте.

DR. HANNON

СПЕЦІЯЛІСТ

146 EAST 14th STREET

Напроти Tammany Hall, New York.

Години офісові: Денно від 9. рано до 4. попол.—Вечер від 6. до 8. В неділі і приятелі сьвята: від 10. до 2. в полудне лише.

Осібний покальний покій.

МІСЦЕВІ ОГОЛОШЕНЯ.

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕНЯ.

NEWARK, N. J.

Заходом Українського Аматорського Кружка відогреесь перша перший театральне представлене „ЦИГАНКА КРАСАВИЦЯ", комедія в 3-ох діях з співами і тинцями, в суботу, 27. грудня 1919 р. в Українській Робітничій гали під ч. 59-61 Beacon St., Newark N. J. Початок точно о годині 7.30 вечер. Вступ 50 цит. — КОМІТЕТ. 152-5

WOONSOCKET, R. I.

Заходом Аматорського Кружка Запорожської Січи, відограесь в неділю, 28. грудня б. р. в Strand Theatre при Main Street дуже гарне представлене 13 ЖИТЕЙСЬКОГО МОРЯ, драма в 3. діях з 4-ох відслонів з співами. На перервах буде приграваги театральна орхестра. Позаяк се драма дуже интересна і перший раз відіграесь в Америці, тож просимо всіх прибути як найчисленнійше, а певно, що не пожалуєте. Дохід призначений на бідні сироти в Вунсокет. Початок о годині 2-ій пополудни. Режісер: Мих. Запаринюк. — КОМІТЕТ. 152-53

NEW YORK, N. Y.

Український Театр під зарядом Д. Медова, при участи славної артистки Р. С. Соловієвої з первородною трупою, зложеною з 50 людий, відограє в Українськім Народнім Домі, 217 Іст 6-та улиця, Нюйорк, слідуючі штуки: 1) в четвер, дня 25. грудня „СУЛАМІВ" або „ДОЧКА ЄРУСАЛИМУ", оперета в 4. діях і в 8. відслонах. 2) В суботу, дня 27. грудня „МАЗЕПА", історична драма. 3) В неділю, дня 28. грудня „ДАЙ СЕРЦЮ ВОЛЮ, ЗАВЕДЕ В НЕВОЛЮ". Початок кождого представленя точно о годині 8.15 вечер. Вступ: $1.00, 75 і 50 цит. Каса отворена від годинн 7-мої вечером. Просить ся о як найчисленнійшу участь. — ЗАРЯД.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читане веде до просьвіти, а просьвіта — се сила. — Пишіть по цінник книжок по друкарні „Свободи".

СЛОВАР ЧУЖИХ СЛІВ

12.000 слів чужого походженя в українській мові. Зібрали др. Зенін Кузеля і Микола Чайковський.

ЦІНА ДВА ДОЛЯРИ.

Замовленя висилайте враз з грішми на адресу:

„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N.J.

PAIN-EXPELLER

Більше як пятьдесять літ Пейн Експелер був уживаний по цім сьвіті через міліони людий, котрі знайшли в нім велику поміч на болі ревматизму, невральгію, перестуду, біль горла, болі в грудях і плечей, симптомн інфлюензи.

Правдивий Пейн-Експелер носить нашу фабричну марку ЯКОР на пачці, як і наклейку на самій фляшці. Уважайте на се продажну марку при купованю оскільки хочете добрий старий Пейн Експелер, котрий приніс вигоду до богатьох хат через два генерації.

Пейн Експелер продаєть ся всюди де продаєть ся ліварства. 35 центів і 65 центів за фляшку.

Виробляваний через:

F. AD. RICHTER AND COMPANY,
326-330 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

КОРИСНЕ КУПНО! КОРИСНЕ КУПНО!

НАЙНОВІЙШИЙ МОДЕЛЬ No. 5 VICTORY PHONOGRAPH

Такий, якого Ви бажалиб мати, в найприступнійшій ціні. Сей гарний Фонограф о незвичайно милих звуках.

ГРАЄ ВСІ РЕКОРДИ,

має трубові мотори, оздібно вироблені кабінети і не дуже сильно збудовані з магоня з ніклевими окладинками.

Ціна в склепах є $25.00 а наша ціна перед сьвятами є лише $14.45 і ми даємо 5 рекордів з кождою машиною зрвсім ДАРОМ.

Ви можете уживаєть сей фонограф через довгі роки. Він буде окрасою для Вашої хати і будете мати першорядну МУЗИКУ у Вашім домі кождого часу.

Не висилайте всіх гроший, вишліть два доляри на опляту експресу а решту заплатите, коли дістанете Victory Phonograph до Вашої хати.

Не отягайтесь, пишіть ще нині до:

VICTORY PHONOGRAPH COMPANY,
46 BROADWAY, DEPT. 30, PROVIDENCE, R. I.

УВАГА! СПЕЦІЯЛЬНІ ЦІНИ НА РОЖДЕСТВО! РОДИМЦІ!

S. D. VITA,

НАЙСТАРШИЙ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИЙ ДІМ БАНКОВИЙ

під зверхностию Державного State Banking Department-у зі згляду на зиму, Рожедство і потребу ваших родин з краю висилає ГРОШІ найскорше з ПОРУЧКОЮ за доручене до ГАЛИЧИНИ, на короткий час тілько

100 ГАЛИЦЬКИХ КОРОН ЛИШЕ ЗА $1.40

Видає переказы банкові асекуровані на гроші по найдешевших дневних курсах, котрі суть платні в кождім закутку сьвіта.

ШІФКАРТИ найдешевше, найскорше і найбезпечнійшою спосібностию. Канцелярія нотарияльна виробляє подання о найскорше видане документів подорожних під ПОРУЧКОЮ безплатно для костумерів. Стараємось для Вас о дешевший нічліг і спознаємо тут на місці і відпоясуємо на кораблеві кождого костумера.

Зголошуйтесь або пишіть зараз до старого чесного Дому Банкового. НАЙСТАРШИЙ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИЙ ДІМ БАНКОВИЙ

S. D. VITA, або 289-291 EAST 104th STREET, Dept. 8r.

БАНКИР, NEW YORK CITY.

ВІЧА І ЗБОРИ.

СІЧОВІ ЗБОРИ В НЮАРКУ, Н. ДЖ.

В неділю, 28. грудня 1919 р. о годині 2-ій пополудни відбудуть ся збори Січові на гали при South Orange Ave., cor Broom St. в Нюарку, Н. Дж. На сі збори запрошуємо всіх Українців і Українок безпартійно. 153

Антін Гарматюк, конвоній,
Михайло Пісічник, рек. секр.

НОВОВИНАЙДЕНИЙ ПЛИН

(SILVER PLATE POLISH)

D. S. Dandt-a, фабриканта в South Bethlehem, Pa.

Сим плином ви зробите старе на нине новим. 128.9v—

Кождий металь натертий сим плином набирає срібної краски.

Дуже практична річ для домашної потреби а спеціяльно для музикантів.

Продаєть ся у фляшках по цінї 50 цит.

Ціна дешева, бо хочемо, щоб сей винахід находив ся в кождій хаті. Ся оферта буде тревати лише 1 місяць.

Замовленя належить висилати до українського представителя фабрики

D. KARPOWICH,
1076 Fullerton Ave., Allentown, Pa.

Потрібно аґентів.

ПЕТРО ЯРЕМА
РУСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ВИПОЗИЧАЄ КЕРИЧІ НА ВЕСІЛЯ, ХРЕСТИНИ І ВСЯКІ ДРУГІ ЗАБАВИ.

118 Ave. A., NEW YORK, N.Y.
Telephone: Orchard 2568.

ATLANTIC NATIONAL BANK

продавав вчера чеки і мані-ордери по слідуючих цінах:

1000 ГАЛИЦЬКИХ КОРОН	$13.00
1000 ПОЛЬСЬКИХ МАРОК	15.00
1000 ЧЕХО-СЛОВАЦЬКИХ КОРОН	21.00
1000 РУМУНСЬРКИХ ЛЕВІВ	34.00

Гроші вислані тепер будуть виплачені в краю перед Різдвяними сьвятами. 137-49—

257 BROADWAY NEW YORK CITY

один бльок від Chambert ул., напроти Сіти Гал.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАНЕ ВЕДЕ ДО ПРОСЬВІТИ. А ПРОСЬВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО ЦІННИК КНИЖОК ДО ДРУКАРНІ „СВОБОДИ", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

Читайте з увагою!!!

ДОКТОРСЬКА КНИЖКА!

ЛИШЕ ДЛЯ ДОРОСЛИХ ЛЮДИЙ. Кождий, хто буде мати сю книжку, довідасть ся про ріжні хороби, які лише до має і яким способом їх вилічити домашним средством. Ми ручаємо вам, що ви вилічите ся свою недугу в протягу кількох тижнів. Ся книжка містить поверх 450 ріжних ілюстрацій, а то з чого складеть ся чоловік, як має виглядати здоровий чоловік, а як слабий.

Наколи ви будете мати сю книжку, то будете знати про ріжні таємничі хороби, тому, що в тій книжці зможете бачити кожду частину тіла людського, представлену в найвиразнійше, і то так, як має виглядати чоловік здоровий, а як хворий. В тій книжці найдете ріжні поради, як себе лічити від ревматизму, болю голови, болю зубів, очий, кострий, поради, як усунути всякі прищі своєї тіла, як зробити, щоби чоловік гарно виглядав, як виховувати діти, щоби вони гарно виглядали, як лічити нагнітки і взагалі всякі хороби, поради для женщин, котрі хотять мати діти або, котрі не хочуть мати дітий. Там найдете всі фотографії від найменьшої до найбільшої частини тіла людського, з котрих воно складаєть ся, як також, що кожда з них означає. Се є золота книга для кождої особи, в котрій находять ся всякі поради, як собі самому радити без доктора. Правда, що ви платите за візиту доктором $4.00 або і $5.00 за один раз і що он з того маєте? А наколи ви сю книжку будете мати, то заладите собі самі і другому в хороби помовете та ще до того без цента кривду. Щадіть гроші, наколи вам надаєть ся нагода набути таку дорогоцінну книжку, що навіть місця не маємо про ню всего описати, ку то вона має вартість для вас. Купіть її і то зараз. Сю книжку уложив найславнійший доктор А. Фішер Дуделман, найбільший досьвідник в сьвіті. Книжка ся забирає 250 сторін друку, великого формату, величини 10½ цаля довгости, 8 цалів ширини і 1½ цаля грубости. Тисячі людий вже купили собі ту книжку і дякують нам за ню. Тож ви не вікладайте, але ще нині замовляйте, бо запас вже дуже малий. Ціна тої дорогоцінної книжки всего $3.00 з пересилкою. Гроші просимо посилати враз з замовленем на адресу: 108—

NOVELTY BOOK CO., 868 Milwaukee Ave., Dept. 10. CHICAGO, ILL.

300 КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ

300 НОВОСТИЙ ЗА $1.00 ВЕЛИКІ ТАЄМНИЦІ ЗРАДЖЕНЯ

300 ВАЖНИХ ПОРАД З ПОУЧЕНЕМ ЗА $1.00.

Формули, Тайні Зарсби, Спосібність до зроблення гроший і другі домові поучення

Чи хочете заощадити богато гроший. Чи хочете навчитись богато цікавих річей. Коли хочете, то тут маєте спосібність.

Доперва що вийшла з друку книжка в українській мові, забирає важні таємниці. Хто буде посілати ту книжку той може робити великі гроші. Ту подаємо в скороченю, що в тій книжці містить ся: як робити штучні движени; як зробити канцелярску атаму, яка вічно сьвітить; як зробити штучне золото; як зробити атрамент зникаючий; як зробити атрамент, який тілько можна читати в темноті; як робити порошки на ріжні хороби; як зробити папір непромокаючий; як зробити штучне срібло; як зробити сто фунтів мила за одного доляра; як острити бритви; як робити ріжнородні порошки ліменадові; як робити плин до вудженя мяса; як пиємо молоко витвердити в 5-ох мінутах; як зробити здорову каву з збіжа; як робити штучний мід і вино; як зробити пиво; як зробити можна самому вино і ріжного рода горівку; як зробити собі самому цукор.

Окрім тих вище згаданих річей знайдете в тій книжці богато важних принципів докторських. Як лічити сухоти; як лічити катар; виглядні поради на всякі хороби. Як відзначитись від пити горівки; порада на біль ух; як направити свій зайй взір; як лічити біль голови; як шадити своє здоровле, щоби довго жити; порада проти сверблячок; як лічити ревматизм; місць на рани; порада на біль зубів; як відвикнутись куритти.

Як робити, щоби чоловік не потив ся; як зашити нагнітки; як зробити, щоби чоловік гарно виглядав; як зробити, щоби ваше саме волосе мало ту барву, як передтим; як зробити, щоби волосе на голові не крутили ся; як зробити, щоби мурхни з твору щезли; як робити, щоби волосе на лиці і голові виросло; як вирвати зуб без болю; як лічити біль горла, а також богато инших порад лікарських знайдете. 150-153

Як позбутись бахів, плюскків, щурів і миший; як зробити, щоби кури несли регулярно яйця; як зробити, щоби шкіра від лямпи ніколи не билась; як можна розпізнати кождого коловіка хорого; як зробити клей до кождого зімка; як можна годитись без бритви; як зробити, щоби мож богато звірини налапати; як наловити богато рибі; як зробити, щоби корови давали богато молока; як зробити, щоби підошва в вашім черевику три рази довше носилась як вона носить ся.

Сей спосіб поучуєтесь з нашої книжки, котра посідає 300 ріжнородних важних річей, так що кождий один чоловік сам всьо зробить без великого труду і коштів.

Переконаєтесь, що можете собі заощадити чималі гроші, наколи будете посідати таку книжку в своїм домі, памятайте, що такої нагоди ще ніколи не мали, яка тепер вам трафляєть ся. Книжка та є варта на вагу золота для кождого дому. Та книжка є великим скарбом. Ціна тої книжки $2.00, одначе, щоби людий перекопати і зробити собі з людий дохід, ми постановили продавати через сей місяць всего за $1.00. Отже не думайте довго і не вікладайте з тим на день, але ще нині залучіть доляра і дістанете українську книжку з тими 300 порадами, котрі для вас є великим скарбом. Замовленє посилайте враз з належитостию на адресу:

UNION NOVELTY CO., 1018 MILWAUKEE AVENUE, Dept. 22, CHICAGO, ILL.

ГВАРАНТІЙ 18.000.000 ДОЛЯРІВ

— ПІД ЯКОЮ —

Гроші СПЕЦІЯЛЬНИМ ПЕРЕКАЗОМ посилаємо

ДО ВСІХ КРАЇВ ПІСЛЯ ДЕННОГО КУРСУ.

Разом з грішми від Вас ми приймаємо Ваші письма до Родини і висилаємо рівночасно з спеціяльним переказом!

ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ!

Рождество Христа вже за плечима а чи подумали Ви про своїх кревних, що може вони голодні та обдерті очікують Вашої помочи. Чому не поспішаєте з грошевим подарунком, щоби ще на сьвята розвеселити Ваших рідних та знакомих.

За Ваші гроші будьте зовсім безпечні, позаяк висилаєть ся через компанію з необмеженою запорукою, яку бачите на чолі нашого оголошеня.

ПАШПОРТИ ДІСТАЄМО ДЛЯ ТИХ, КТОРІ ЖЕЛАЮТЬ ПОЇХАТИ ДО РІДНОГО КРАЮ ЧЕРЕЗ НАШЕ ПІДПРИЄМСТВО. || БЕЗПЛАТНО кождий з наших земляків має нагоду повернутись до вітчини ПРИЇЗДЖАЙТЕ ГОТОВІ В ДОРОГУ.

Ми єсьмо Українці о чім сьвідчить наше родинне Імя, яке знають сотні тисяч людий і довіряють міліони долярів.

TESLUX BROTHERS,
1106 O'FALLON ST., ST. LOUIS, MO.

або

TESLUX BROTHERS,
200 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(Оголошеня женитьби не приймаєсь).

ДО КРАЮ! Хто хоче працювати на ґрунтах і в кораблях кілька годин денно при легкім значити, нехай звертаєть ся до: GREENWICH LABOR AGENCY, 129 Greenwich Street, New York, N. Y. 124—

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Отсим маю честь повідомити своїх костумерів, котрих за знакомих, що з днем 16-го грудня сего року переніс я свій интерес з вид ч. 161 Сусекс улиці, до 137 Фріґмен, копер Мерсер улиці в Джерзи Сіти, Н. Дж. 151-5

З поважанєм,
М. ПЕЛЕХ.

ЗМІНА АДРЕСИ.

Моя теперішна адреса є: Rev. JOHN HUNDIAK, Tile Nixon, Butler, Pa. 153-54

Посилайте гроші своїй родині до краю тільки через Американсько-Українське Бюро в Філядельфії. Адреса American Ukrainian Bureau, Inc., 822 N. 5th St., Philadelphia, Pa. 118—

Пошукую свого брата ІВАНА СИРИЙКО, з села Гірного, пов. Стрий Галичина. Тому пять літ назад перебував в Канаді. Хтоби про него знав або він сам, зволить зголосити ся до: DMYTRO SZCZUR, R. F. D. No. 3, B x 117, Wendel, Pa. 153-55

Пошукую в важній справі стриєчну сестру ПОЛЮ МАКСИМОВИЧ з Гриматова, повіт Скалат, Галичина. Хтоби про неї знав або вона сама, зволить зголосити ся до: PETER MAKSYMOWICH, 2228 Meredith St., Philadelphia, Pa. 153-55

Пошукую ГАВРИЛА ГУРАЛЬНОГО, з Пляча, повіт Березів, Галичина. Хтоби про него знав або він сам, зволить зголосити ся до: GABRIEL GURALNY, 715 Free St., Syracuse, N. Y. 153-54

Пошукую свого шваґра, ІВАНА ПРИГМАКА, з села Цаповець, повіт Заліщики. Приїхав з Канади до себе тому два роки. Маю для него лист з краю від його батька. Він сам або хто про него знає, зволить зголосити ся до: JAKIW WANDIAK, 124 Greenwich St., New York, N. Y. 153-5

Пошукую свого батька ДМИТРА МАЙДАНИКА, або стрика ЯКОВА МАЙДАНИКА, з міста Тустолоб, пов. Заліщики, Галичина. Хтоби з шановних Родинців про них знав, або вони самі, зволять написати під адресою: STEFAN MAJDANYK, Praha I, Linkarteska al. 8, p. III, Cesko Slovenska Republ., Europe. 153-54

Пошукую свого шваґра МИХАЙЛА СОНДЯКА, з села Тисовиця, повіт Старий Самбір, Галичина. Перед 5-ма роками перебував в Айнстон, Пь. Хтоби про него знав, або він сам, зволить зголосити ся до: PETER MICHALKO, 1610—6th Ave., Sault Ste Marie, Mich. 151-53

Пошукую свого вуйка ТИМКА ІВАНУМУ, з села Девятківки, повіт Бібрка, Галичина. Три роки тому назад перебував в Ґтіка, Н. П. Хтоби про него знав або він сам, зволить зголосити ся до: JOHN RUSIAK, 217 E. 3rd St., New York, N. Y. 151-153

Де є НАСТУНЯ КАРАСЬ, замужна Могилко, з міста Тустолоб, повіт Скалат, Галичина. Хтоби про неї знав або вона сама, зволить зголосити ся до: NATALIA KARAS, 26 Poplar St., Plains, Pa. 153-55

Американсько-Українське Бюро в Філядельфії є одиноке українське товариство в Америці що має шифкарти до краю і з краю до Америки. Адреса American Ukrainian Bureau, Inc., 822 N. 5th St., Philadelphia, Pa. 118

НА ПРОДАЖ „Келлі Стор" з кімнатами мешкальними, добрий почин, чесна нагода. Не потребує гроший. Продавець кождого. Голоситись під числа 428 E. 14th St., New York City. 151-1

R. J. GLICK АГЕНТ АСЕКУРАЦІЙНИЙ ВІД ОГНЯ

Офіс находить ся в WILLIAM McCONNELL BUILDING SHAMOKIN, Pa.

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА

має великий склад книжок всякого рода: історії, повісти, оповідання, бакки, поезії, співанники, молитовники, образи, патріотичні, релігійні і много инших річий. Пишіть по каталог по адресу:

UKRAINSKA KNYHARNIA, 168 E. 6th Street, New York, N. Y.

ШКОЛА АКУШЕРІЇ.

Учить ся АКУШЕРІЇ в нашій школі або в своїй хаті від нашою дирекциєю; старанно, цікавота і скора наука; приймаєсь кождого часу. По укінченю видаємо ДИПЛОМ. Адресувати: International School of Midwifery, Inc., Dr. S. Deutsch, Pres., 229 E. 14th St., New York City. Телефон: Stuyvesant 953.

ПОРАДНИК ДЛЯ ВИНАХІДНИКА

се книжочка даюча інформації „ЩО СЕ Є ВИНАХІД", що се є патент і як можна узискати патент і много вартісних інформацій. Пишіть по ню з зістанє інформацій. Пишіть по ню з зістанє. Не Вона передано ДАРОМ. MARCIN LABNEK, Адвокат патентовий, 2318 Park Row Bldg. (Sw.), New York, N. Y. 1114—

ПОТРЕБА СЕЙЧАС

до MAIN ISLAND CREEK COAL CO., OMAR, W. VA.

майнерів і робітників з фамілями і самотних. Наші майни нові, уґле до 8 тон вісове, без ґазу, добрі доводи, гарна цена, платня досконала. Помешканя дуже вигідні. Кождий Українець коли немає роботи, нехай сейчас приїдже а не пожалує. В нашім офісі говорить по українськи. Голоситись треба до:

R. C. SCHRADER,
617 — 9th St., Huntington, W. VA.

ЖЛЯПЧИК

є одним з найліпших домашних ліків і певним средством проти ревматизму, болів плечий, колеґ і болів ґрунтів. Є домічне та болі голови, на болі суставів у руці і ніг, на ясний параліж кадрів, болі горла і зубів. СЕРЛІК Є ВИРОБУ СЛАВНОГО Д-РА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО.

Відчоть ся до ґенерального аґента, залучаючи 3-центову марку на відповідь.

MIKE FEDIW,
3 WASHINGTON AVE.,
HASTING ON HUDSON, N. Y.

НА ПРОДАЖ

ЗАКЛАД ФОТОГРАФІЧНИЙ з найновшими приладдями, найновійші машини до фотографованя і побільшуваня портретів; приряди до робленя ram приятів с склад патентових медицин і книжок. Той заклад заходить в мім Українцями як рівнож і иншими Славянами і вже істнує 6 років. Продати мушу з причини браку здоровля. Першенство має Українець. Голоситись чим скорше до: M. ZABOY, 638 Ridge, Avenue, Allentown, Pa. 137—

ШКОЛА НАРОДНА

ДЛЯ ТРЕТОЇ І ЧЕТВЕРТОЇ КЛЯСИ.

Ціна оправленого примірника 50 цит.

Замовленя висилайте враз з грішми на адресу:

„SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J

ХУСТКИ

висилайте або беріть з собою до старого краю, бо там немає. Маємо великий вибір хусток зимових і літних. Ціна їх як слідує: 151—

Хустка з полочки, біла, 48x46	$ 3.00
Хустка з полочки, біла або чорна, 60x60 цін	5.00
Хустка велика, вовняна 2x2 яри	7.00
Хустка велика, шовка, до завиваня	10.00
Хустки літні, білі, по	2.00
Хустки літні, чорна або брокатова з фрезами	4.00

Замовленя посилайте на адресу:

UKRAINIAN BAZAR,
168 E. 4th St., bet. 1st and Ave. A, New York, N. Y.

В кождій українській хаті повинна знаходити ся книжка „Свобода"

ЗБОРНИК ЦЕРКОВНИЙ, великий, 608 сторін.....$5.00
ОТЧЕ НАШ, образ 34x22 1.50

INT'L BOOK STORE,
P. O. Box 1222, Pittsburgh, Pa.

КОРАБЕЛЬНІ КАРТИ ПЕРЕСИЛКА ГРОШИЙ до Галичини, Польщі, Румунії і Чехо-Словакії по найнизших цінах. Доручене дешевше. 130—

EMIL GERMANIS,
мировий судія
185 Springfield Ave. and 214 Ferry St.
Newark, N. J.
Оснований 30 літ.

ДР. СПІЛЛІНҐЕР

153 East 18th Street,

NEW YORK CITY.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: В понеділки, середи і суботи від 9. рано до 8. вечер. В инші дні приймає ся за попереднім порозумінєм.

Сьогодна по деннiй працi.

Родимцi! Беріть ся до науки анґлійського язика. Ви із власного вже досьвіду знаєте, що без него нi в Америцi анi в Канадi не можна гарно проживати. Наша школа дає Вам можливість незвичайно легко вдучити ся анґлійського язика у себе дома. Ми ґварантуємо, що по скінченю курсу Ви будете свобідно говорити, читати і писати по анґлійськи. Пробну лекцію і подрібні поясненя висилаємо за 10 цент., грішми або марками (канадійскі також). Адресуйте:

First American Preparatory School,
DEP. 46, 225 W. 47th STREET,
NEW YORK, N. Y.

Dr. KOLER,
638 PENN Ave., PITTSBURGH, PA.
ЛІКАР
(говорить по українськи).

DR. KOLER є одиноким лікарем в Пітсбурґу, котрий відбув свої студії в Варшаві, має 28 лiт досьвіду у лiченю. Я лiчу ревматизм, прострелюнт, геморойди, шкрофули, недуги легких, серця, жолудка, утроби, нирок, кишок, міхура, шкіри, як і всі недуги мущин, спричинені нечистотою крови. 914 і 606 уживаєсь при лiченю недуг крови. Голосіть ся особисто, почтою не лiчу.

Години приняття: від 9. рано до 8 веч. в пятницї від 9. до 5. лише, в недiлi від 9. до 2.

ЇХАТИ

можете вже до всїх частий сьвіта. Ми постараємось о

ПАШПОРТИ

а всякі поради дамо даром.

ГРОШІ

можете післати через нас як найлiпше по деннім курсї до всїх частий сьвіта.

A. HERZEG,
аґент для заграничних пересилок
AMERICAN EXPRESS CO.
127 WASHINGTON STREET,
близько фери,
NEW YORK, N. Y.
146—

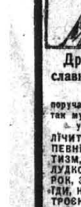

ДО ХОРИХ ЛЮДИ ПО ВСІХ ВАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

Др. Б. ГОГЕНБЕРҐ,
славний спеціялїст зі старого краю

поручає всім терплячим Українцям, так мущинам як і женщинам свої з успішні лікарські услуги.

ЛІЧИТЬ З НАЙЛІПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАННЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГИ УТРОБИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, НЕДУГИ СКІРНІ, РІЖНІ ЗАТРОЄНЯ КРОВИ, ЗАПАЛЕНЄ СЛІПОЇ КИШКИ І Т. Д.

Робимо всякі найтяжші операциї мущин, женщин і дїтий в своїм офісї або в домі пацієнтів, спеціяльно не на пропускаючи, при помочи спеціяліста з Відня.

Коли би хтось не міг прийти особисто, нехай пише листовно з повним довірєм свою недугу, а дістане совісну і дешеву ґрадиґу.

На відповідь залучіть марку.

Dr. B. HOHENBERG
304 2nd Ave., (між 17 а 18 ул.)
NEW YORK CITY
Години офісові: щоденно від 8-мої рано до 8-мої вечер.
Телефон: 1332 Stuyvesant

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Шведському консулеви заборонено видавати пашпорти Українцям.

Здається на бажанє князя Любомірского, посла „Найяснейшей", Ржечипоспольтей Польскей" у Вашінґтонї, міністер Ленсінґ, з департаменту заграничних справ, порадив шведському консулеви ґенеральному, щоб заперестав видавати пашпорти для Українців, що хочуть повертати до Галичини. — Так інформують нас з Філядельфії.

Шведський консуль, котрому поручено завідувати на час війни справами австро-угорської монархії, заявив міністрови Ленсінґови, що він не має нічого проти сеї „ради" і радо сповнить просьбу американського правительства. Пашпорти до Галичини видавав він на виразнє бажанє українських іміґрантів, що походять з тих територій, що колись належали до Австро-Угорщини.

Українська іміґрація, а спеціяльно її компетентні орґанізації, повинні внести протест на руки американського уряду проти такого зарядженні, тим більше, що тут правдоподібно є вмішана рука польського посла, котрий хоче, щоб лише польський консуль видавав Українцям пашпорти. До того ми не повинні допустити, бо-ес будьби наглядний доказ для Поляків, що ми годимося на польське ярмо. Українцї не узнають польського панованя у східній Галичинї, не узнала його і мирова конференція.

На початок перша запротестувала проти того українська кольонія у Філядельфії. Місцевий У. Н. Комітет ухвалив минувшої недїлї домагатись від правительства, щоби шведський консуль, яко заступник справ бувших австрійських країв, дальше видавав пашпорти для Українців, що хочуть повертати до Галичини.

Американському правительству треба представити ясно справу з польським консулем і вказати на трудности, які стрічають Українцї при видачі пашпортів. Польський консуль поперше не хоче видати пашпорту Українцеви, а коли видає, то тільки під услівєм, що він зрікається української національности і визнає себе Поляком; він каже Українцеві присягати на вірність польській державі; польський консуль забрав гроші за пашпорти, і не дає нї гроший нї пашпортів.

На лїнїи перед польським консулятом в Нїю Йорку, 40 Вест 40 Стріт, товпляться денно тисячки людий та проклинають „Найяснейшу", що її консуль забрав від них по чотири доляри, а пашпортів не дає. Від західно-галицьких Мазурів найбільше вимучеться „Найяснейший". Вони кажуть, щоб вона розпаслася, бо стоїть на неправдї і лайдацтві.

Не дайтесь задурити.

Приятель Падеревского і усеї шляхотської голоти, Ян Смульскі, видав поклик до американських Поляків, щоб вони ратували своїх братів в Польщі, котрі гинуть від голоду і холоду. Рівночасно сей пан Смульскі відізвався до Українців і Литовців, щоб вони причинилися допомогою в ратованню населення Польщі, бо там теж є їх братя. Українцї не повинні датися задурити покликови Смульского, бо нехай будуть певні, що жадна помч, яку вони зложать на польські руки, — не пійде їх родинам. Поляки роздадуть усьо між Поляків, а Українцям і Литовцям вкажуть дулю, як се робилося доси. — Українцї мають подбати про своїх братів самі, і подбають. Український Народний Комітет, як довідуємося, робить заходи на велику скалю, щоб знішному українському населенню у східній Галичинї прийти з допомогою в одїжи, поживі і лікарствах.

Сенат відкинув протистрайковий проєкт.

Вища палата парляменту відкинула проєкт сенатора Кумінса, щоби робітникам на американських зелїзницях відобрати право страйкувати. Проєкт сей партій і груп є того переконання, що ухвалене такого закона потягнулоби за собою небажані наслідки та спричинилоби забуренне в робітничих кругах, котрі рішучо висказалися проти такого закона. Робітники уважають страйк одиноким леґальним способом боротьби з грошевим капіталом. Навіть сам президент Американської Федерациї Праці, найсильнїшої і найконсервативнїшої робітничої орґанізациї у Злучених Державах, — С. Ґомперс, заявився проти такого закона, кажучи, що він зробивби злочинець з лояльних горожан, бо робітник мусить страйкувати, коли ходить о оборону його економічних інтересів.

Протистрайковий проєкт Кумінса полягав на тім, що заборонив робітникам страйкувати проти правительства. Кумінс вніс резолюцію, щоби зелїзницї остали під контролею правительства. Провідники робітництва заключили угоду з правительством, що будуть старатись, аби до страйку проти правительства не допустити. Одначе правительство мусить зі своєї сторони старатись задоволити домагання робітників. Колиж правительство стане проти домагань робітників, тоді страйк мусить наступити, не зважаючи на се, що він буде звернений безпосередно проти правительства.

Копальники проти угоди з углекопами.

Екзекутивний комітет союза властителїв копалень вугля видав заяву, що він не годить ся на угоду, заключену між правительством Злучених Держав і углекопами. Копальники домагаються, аби замісць сеї угоди війшла в житє пропозиція бувшого адміністратора окнальї Гарфілда.

На основі угоди з углекопами посередник Вілсон іменував членів комісії, що має полагодити всі спірні питання між углекопами і копальниками. Членами комісії є: Вайт від углекопів, Піл від копальників і Робінсон від правительства. Ся комісія трох має повну силу і право визначити тарифу платнї для углекопів і тарифу цїни вугля для копальників. Углекопи згодилися на всїх трох членів комісії, висловивши сподїванє, що вони якнайсе розберуть всю спірні питання. Натомісць копальники не годяться з засади не лише на членів комісії, але й на саму комісію, котра мала би право законодатнє.

Копальники хочуть порозуміння на основі плану Гарфілда, котрий проєктував такусаму комісію, але без права рішаючого голосу, а лише дорадчу у всїх справах. Рішаючий голос малоби виключно правительство. Однак пропозицію Гарфілда відкинули углекопи і правительство, через що адміністратор Гарфілд зрезиґнував. Як розвинеться дальший хід справи, годі ще тепер напевно знати. Правдоподібно прийде до якогось компромісу. Копальники остаточно згодилися на таку установчу комісію, але хочуть, щоб вона замісць трох мала девять членів: два від копальників, два від углекопів і пять від правительства. Нема ще жадних даних про становище правительства і углекопів в тій справі.

Конвенція углекопів.

Конвенція зєднаних копальняних робітників в Америцї відбудеться 5-го січня 1920 в Коломбус, Огайо. Конвенція має обговорити найпекучійші справи углекопів.

На латинське Різдво не буде пива.

Федеральний трибунал відложив своє рішенє про право правительства заборонити виріб, продажу і уживанє 2.75-процентового пива на основі закону про воєнну прогібіцію. Своє рішенє трибунал видасть аж 5-го січня 1920 або пізнїйше. Рівночасно трибунал має сказати своє слово про акцію правительства стейту Род Айленд і товариства дрібних купців алькоголю стейту Нїю Джерзи, які заявили, що прогібіція є неконституційна і не може обовязувати в їх стейтах, бо її не ухвалив парлямент безпосередно, але посередно, при помочи голосованя стейтів. А що ухвала сойму одного стейту не обовязує другий стейт, тому Род Айленд і Нїю Джерзи не хочуть признати в себе правосильности прогібіції.

Жертви прогібіції.

У міськім шпитали в Клївленд, Огайо, лежать тяжко хорі три мущини, затроєні деревляним алькоголем. Три инші, також затроєні деревляним алькоголем, померли на днях. Повітовий лікар заявив, що від 1-го падолиста в Клївленді померло від алькоголїчного затроєння 14 осіб.

Домагають ся независимости для Вірменії.

Десять визначних Американців відвеслися телеґрафічно до президента Вілсона, щоб він не приняв протекторату над Вірменією, але противно, щоби дав Вірменї безпосередню всяку можливу помч і признав независимість вірменської републики. Під петицією підписали: Джеймс Джіраард, бувший амбасадор в Німеччинї; Чарлз Гюз, бувший ґубернатор Нїю Йорку і кандидат на президента Злучених Держав; Алтон Паркер; Елайху Рут, бувший міністер заграничних справ; Ніколас Баттлер, президент Колумбійського Університету в Нїю Йорку; Фредерек Пенвіґ; Джекоб Шурман; Джан Гібсон; Філіп Вайлендер і адмірал Бредлей Фіск.

Спілки хочуть зібрати 10,000,000 долярів.

Спілкочна орґанізація в Америцї приготовляється до збірки 10,000,000 долярів, добровільних жертв на закупно землї в Палестині для великих мас Жидів, що хочуть іміґрувати там з Росиї, Україну, Польщі, Румунії і инших східно-европейських країв. Повищу суму думають американські Жиди зложити самі.

Канада зносить заборону на горівку, але цензура чужинецької преси остає дальше.

В урядових кругах в Отаві оповістили, що з першим днем 1920 року канадійске правительство знесе заборону на виріб, продажу і уживанє алькоголїчних напитків, привертаючи тимсамим край до нормальної стопи. „Воєнний стан в Канадї перестав уже давно істнувати" — кажуть державні мужі. Однак мимо того заборона на чужинецьку пресу буде дальше правосильна і нїхто не знає, коли та остра цензура буде знесена.

Чому бракує цукру.

В урядових кругах у Вашінґтонї є переконанє, що великий брак цукру в краю є спричинений надто великою експортою цукру до инших держав. За останних десять місяців вивезено до Анґлії і Франциї 1.225,000.000 фунтів цукру, вартости 97,000.000 долярів, меньше-більше по 8 центів за фунт.

В тімсамім часї американські купцї спровадили до Злучених Держав понад 8,225.000.000 фунтів цукру, вартости 491,424.000 долярів, меньше-більше по 5 центів за фунт. Однак коли імпорт за останних десять місяців біжучого року збільшився о 25%, над імпорт за тойсам період минувшого року, то сьогорічний експорт збільшився о 339%, над експорт з минувшого року. От чому нинї тяжко дістати цукру в Америцї.

Кара за недозволені збори.

Поліційний суд в Канзас Сіти, Канзас, присудив по 100 долярів кари, які мають заплатити 15 арештованих Москалїв, членів комуністичної партії. Вони відбували збори, на які міські власти не дали дозволу.

Найдено пачку з трупами чотирох дїтий.

На леді каналу Бардж, біля моста на гостинцї недалеко місцевости Клайд, в нюйорськім стейтї — найдено пачку, а в нїй трупи чотирох немовлят. Голови дїтий розбиті до нерозпізнаня. Вік дїтий — кілька днїв, як народились. Відки походить пачка — годї розпізнати. Одиноким ключем до розвязки тайни є анґлійська газета з Рочестер, Н. Р., датована 11. грудня. Пачку правдоподібно скинено в канал з автомобіля.

Зі Січового руху в Джерзи Сіти.

Отсим подаєть ся до відома, що заходом Українського Народного Дому на горі міста Січи ім. гетьмана Мазепи в Джерзи Сіти, відбудуть ся січові збори в цїли зорґанізованя Січового відділу на горах міста, в пятницю, дня 26 с. м. в гали Н. Дому при 367 St Paul's Ave, точно о 8-ій годинї вечер.

Всїх у кого пливе ще козацька кров, просить ся прибути на сї збори і станути в січові ряди.

Комітет.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ЕКСТРА! ДАРОМ!

Найбільша Українська книгарня в Злучених Державах і Канаді пе-ла знамениту „ГОЛОС ПРАВДИ", що можна дістати по найнизшій цїнї книжки на кожний, кумористичний, любовний і т. д.

Хто замовить книжок більше як за 5 долярів, для того дамо образ **Богдана Хмельницького** (в вісьмох кольорах) і календар на 1920 рік.

Жадайте катальоґа.

Всї замовленя просить ся слати на адресу: 46,5,0,3

„HOLOS PRAWDY"
(BOOK STORE)
119 E. 7TH ST., NEW YORK.

Гайдабура.

ТРИ РУКИ КЛЯЛИ ТОЧКУ...

Конечність вимагала, що ми пізнали ся. Моя бувша молодість стрибала тоді по невідомих мрячних верхах і снів, мов хлопчик-пастушок в літний, гарний день по осяйнім сонцем левадї.

Вона була білою квіткою і своє лично вмивала до схід сонця срібною росою.

Я батько догарна на смертнім ложі. Чахотка здобила зелїзну стать, немов сїнїм суху тріску! Тьи догорів. Промінь кровавo-заходячого сонця поцїлував крізь вікно його обличе в останнє і попрощав.

Я знав його мало. Більше чув про него. Незломний характер, постійність і вільнодумність стелили його цілих колючками; боров ся уперто, не зігнув горделивого духа, але жите урвало ся.

І ось він нерадженний лежить; рідня плаче. Тільки її обличе — сухе. Час від часу підійде, глянє на нього і засуне ся знов у куток. Сидить без плачу, нарікань, без гіркого слова. Риси гарного, поблїдлого облича троха заострили ся, очи посмутнїли; важка дума напонїне її незглубнім два малі, сїнї моря.

Яка в неї думка? — питав я себе. Чи жаль по втратї батька, заміненій в отцїнє, чи журба по чужинецьку пресу буде дальше правосильна і нїхто не знає, коли та остра цензура буде знесена.

Чому бракує цукру.

В урядових кругах у Вашінґтонї є переконанє, що великий брак цукру в краю є спричинений надто великою експортою цукру до инших держав. За останних десять місяців вивезено до Анґлії і Франциї 1.225,000.000 фунтів цукру, вартости 97,000.000 долярів, меньше-більше по 8 центів за фунт.

В тімсамім часї американські купцї спровадили до Злучених Держав понад 8,225.000.000 фунтів цукру, вартости 491,424.000 долярів, меньше-більше по 5 центів за фунт. Однак коли імпорт за останних десять місяців біжучого року збільшився о 25%, над імпорт за тойсам період минувшого року, то сьогорічний експорт збільшився о 339%, над експорт з минувшого року. От чому нинї тяжко дістати цукру в Америцї.

Кара за недозволені збори.

Поліційний суд в Канзас Сіти, Канзас, присудив по 100 долярів кари, які мають заплатити 15 арештованих Москалїв, членів комуністичної партії. Вони відбували збори, на які міські власти не дали дозволу.

Найдено пачку з трупами чотирох дїтий.

На леді каналу Бардж, біля моста на гостинцї недалеко місцевости Клайд, в нюйорськім стейтї — найдено пачку, а в нїй трупи чотирох немовлят. Голови дїтий розбиті до нерозпізнаня. Вік дїтий — кілька днїв, як народились. Відки походить пачка — годї розпізнати. Одиноким ключем до розвязки тайни є анґлійська газета з Рочестер, Н. Р., датована 11. грудня. Пачку правдоподібно скинено в канал з автомобіля.

Зі Січового руху в Джерзи Сіти.

Отсим подаєть ся до відома, що заходом Українського Народного Дому на горі міста Січи ім. гетьмана Мазепи в Джерзи Сіти, відбудуть ся січові збори в цїли зорґанізованя Січового відділу на горах міста, в пятницю, дня 26 с. м. в гали Н. Дому при 367 St Paul's Ave, точно о 8-ій годинї вечер.

Всїх у кого пливе ще козацька кров, просить ся прибути на сї збори і станути в січові ряди.

Комітет.

ХРОНІЧНІ І НЕРВОВІ НЕДУГИ ЛІЧИТЬ СЯ

Коли Ви не могли доси бути вилїчені, то не знеохочуйтесь, а прийдіть і підайте ся БЕЗПЛАТНОМУ баданю та пізнайте ся про мою опінію та пораду.

МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

Коли Ви терпите на яку хронічну, нервову, кровну, шкірну або скомплікований недугу; або коли Вам долягає терпінє молудка, нирок, міхура, то прийдіть на пораду що нинї, щоби

І НАЙТИ ПОМОЧ ТАМ, ДЕ МОЖНА ЇЇ НАЙТИ.

Досьвід літа досьвіду в Лїченю **НЕРВОВИХ, ХРОНІЧНИХ І СКОМПЛІКОВАНИХ НЕДУГ** уможливлює дати Вам методичне Електро-Медичне Лїченє, яке дало помч підчас коли инші методи невели, а затим много терплячих урятовано сїм мук і небезпечних операций.

ПАМЯТАЙТЕ: Зволїканє, недовіра і незнаєтнє лїченя є небезпекою. Прийдіть до мене, коли потребуєте помочи досьвідченого і у все осмотерного спеціялїста.

Години офісові: 9. рано до 8. веч. **Dr. LEWIS** СПЕЦІЯЛІСТ В недїлї від 10. до 2. попол.

749 Sixth Ave., Bet. 42nd & 43rd Sts., New York

ПРИ ПОВОРОТЇ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦЇ

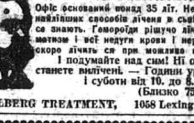

вивчи лїпшого ремесла від автомобільного. Я є в краю довголїтний і добрий механік і шофер в Америцї. Хто вивчить ся в нашій школї, той стане добрим механіком і шофером. Будете мати кілька по всї часи. Знаєте, що наша школа є одною з лїпших в Америцї. У нас є 8 машин з 1917 р. до науки. Лекциї і вечірні курси. Можете заробити 25 дол. на тиждень. Просимо найти до нашого офісу і порадьте ся з нами. Офіс отворений і в недїлї.

Запишіться до нашої школи. — L. Steppnell, інструктор і механік.

Для інформациї нам. офіс отворений в недїлї до 12 в пол. Цїнїть по вакацїях.

AMERA AUTO SCHOOL, 151 W. 54th St., NEW YORK, N. Y.

ЗАПЛАТИТЕ КОЛИ ВИЛЇЧИТЕСЬ З НЕДУГ КРОВНИХ АБО НЕРВОВИХ.

Офіс оснований понад 35 лїт. Не лїчимо нїчого иншого. Уживаємо найлїпших способів лїченя в сьвітї. Ми се знаємо і наші пацієнти се знають. Гемороїди рідшо лїчить ся без операциї і болю. Реумотизм і всї недуги крови і нервів, без огляду на старі і тяжкі скоро лїчить ся при помочи найновійших видатках. 104—

І подумайте над сим! Нї один доляр заплатите, як Ви зістанете вилїчені. — Годинї урядові від 10. до 5. у вівтірки і суботи від 10. до 8. В недїлї від 10. до 1. (Близько 75-тої улицї).

HEIDELBERG TREATMENT, 1058 Lexington Ave., NEW YORK CITY.

Dr. M. SMITH,
16 E. 7th ST., NEW YORK.
коло Церкви св. Юрія.
Говорить по українськи.
Tel. Orchard 6072.
Години урядові: від 8. до 10. рано, від 1. до 2. в пол. і від 6. до 8. веч.

ЛІЧИТЬ УСПІШНО ВНУТРІШНІ НЕДУГИ І МУЩИН І ЖЕНЩИН

Також лїчить недуги скірні, жолудка і крови. Застосовує найнодерніїшу електричні апарати.—Експерт-акушер —відає і усуває при породах.

ТЕРПЛЯЧІ МУЩИНИ

на недуги крови і скірні, вичерпанє, нервовість, притупленїє і просїлений зір, слабости нирок і міхура, слабі нерви, недуги катару і т.д.

ВИ ПОТРЕБУЄТЕ ПОМОЧИ І ДАЮ РЕЗУЛЬТАТИ

Dr. MESSEC,
124 No. 8th Street,
Philadelphia, Pa.

скоро, стало і по малій цїнї без перерви часу у Вашій роботї. Коли Ви не могли осмотрити помочи у Ваших довголїтних і поплатите з зневіру і починаєте тратити надію, зголосіть ся до мене, коли є Вас збадав і побачив, що для Вас можу зробити. Я маю 20-лїтну безперервну практику в медицинї і оперовано в стейтї Пенсильвенія лїченя хронічних недуг, нервових і скомплікованих слабостий а Ви осягнете користь з мого досьвіду, бо я заоповнюю Вами особисто кождого часу як Ви прийдете. Я буду лїчити Вас найлїпшими модерними і науковими методами якими лиш розпоряджаю, так електричними як і медичними. Коли б я не міг після свого осуду Вам помочи, то я Вам скажу. Коли Ви є недужі, немічні, нервові або вичерпані, порадьте ся мене.

НОВА МЕДИЧНА СИСТЕМА

Електричне лїченє і пряме застрикуванє крови через вдїлане бензольсом і серум, яких я уживаю запевнить Вас про добрі успіхи.

Dr. MESSEC 124 N. 8th Street
СПЕЦІЯЛІСТ PHILADELPHIA, PA.

ПОРАДА ДАРОМ,

ГОДИНИ ОФІСОВІ: щодня від 9. рано до 8. вечер.
В недїлї від 10. до 1. в полудне.

Недужі мущини і женщини

ПРИХОДЇТЬ ДО МЕНЕ!

З ЯКОЮБУДЬ ХРОНІЧНОЮ, НЕРВОВОЮ І ДОЛЕГЛИВОЮ СЛАБОСТЮ ЯКІ ВИМАГАЮТЬ ОПІКИ ЛІКАРЯ СПЕЦІЯЛІСТА.

ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ ТАМ, ДЕ І МОЖНА НАЙТИ.

І вейтайте правою дорогою до доброго здоровя.

PROFESSOR
Dr. Colhouer
717 LIBERTY AVE.,
PITTSBURGH, PA.

Години урядові: від 9-ої рано до 4-тої попол., а вечерами від 6. до 8-мої.

В недїлї від 10. рано до 2 попол.

ОГЛЯДИНИ НЕ БУДУТЬ ВАС КОШТУВАТИ НІЧОГО, коли відкаєте ся Його опіці. Докладні ОГЛЯДИНИ відкриють Вам ПРАВДИВИЙ ФІЗИЧНИЙ СТАН і направдать Вас на добру дорогу до здоровя, завдяки Вам терпіня і усунуть всякі непевности.

Дотні лїта практики. Найновійші успішні методи, медицини і експеримент апарати. Проводимо уладженє. Все тут як найлїпше для вигоди людий.

Сотни мущин і женщин уникнуло операциї через поспішне застосованя найновійших научних метод.

Коли Ви не могли найти ріжи з Вашою терпінєм і чуєтесь знеможені, то дрожаєть ся до МЕНЕ і порадьмо ся як, решта, ослаблене для Вашого здоровя, при приміненю найновійших метод у лїченю.

ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ

на ослаблене нервів, болї в кряжах, втрату памяти, біте серця, злобість нервів, нервовість, притомленє, болї голови, дрожі, пропади, ослаблене чинів тїла; болики, скірні висипки, катар, почо Вас терзо, болї молудка і в кряжах, болї горло, горячку лихр, ревматичні болї, пріщі? Сї як і другі недуги є первою провдою, яка може принести шкоду Вашому здоровю.

Мій учителем по нрою славний сьвітовий лїк. проф. Ґрейзм 606-914.

Я лїчив мущин і жінок через довгі роки. Багато Ваших приходить Вас про мої спосібности і вдовозить Вас, бо я помочу Вам в якоїм часї. Я лїчу саму природну недугу а Я сьвятомо уладжаю вскоро. Памятайте, що порада є рівнож безплатна. — Приходїть до мене сейчас, коли нужаєте помочи лїкарської. Зовсїм в повнощами.

Dr. COLHOUER Spec. in. Dr. COOPER, 717 LIBERTY AVE., PITTSBURGH, PA.